

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 22-40
za pol leta " " 11-20
za četrt leta " " 5-60
za en mesec " " 1-90

za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petljevica (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 14 strani.

Ali še ne bo konca?

Ravno tisti dan, ko je grof Franc Thun v gosposki zbornici v znamenitem govoru ožigosal svobodomiselnost gonjo na vseučiliščih in je liberalce dr. pl. Grabmayr Wahrunda označil za brezvestnega ignoranta, ravno tisti dan je na graškem vseučilišču znani dijaški mob zopet napadel katoliške kolege. To v času, ko na nemških vseučiliščih prirejajo katoliška in protestantska, oziroma liberalna dijaška društva v barih skupne izlete! Komaj je en teden, ko je rektor vseučilišča v Hallu, sloveči protestantski cerkveni zgodovinar Loofs, na komerzu katoliških dijaških društev, slednje slavil, da so si s svojim nastopom pridobili v vseh krogih odkrito spoštovanje. V Avstriji pa, kjer imamo komaj dva vseučiliška profesorja, kojih imeni segata čez črnožolte plotove, se svobodomiselnost uveljavlja pod patronanco profesorjev s koli, ubojci in vpitjem. V Gradcu imajo rektorja, ki se piše Hildebrand. Tega moža znanstvena veljava je tako sloveča, da je o njej razširjena sledeča anekdota: Hildebranda so iz Nemčije poklicali na avstrijsko vseučilišče po pomoti; zamenjali so ga namreč z istoimenskim učenjakom! Se non è vero, è ben trovato. Ta možakar je po pretepih dal nabiti v avli razglas, kjer imenuje katoliške dijake »tuja telesa! Take sorte profesor je v Gradcu tudi neki Haberlandt. Ta je, potem ko so burški katoliške dijake do krvi zdelali, buršom v nagovoru dejal: Hrabro ste se borili! Vaša je zmaga! . . .

Odkod vse to, je znano. Liberalni dijaki so strašno domišljavi, pa zelo omejeni. Zato jih je tako zelo lahko izrabljati. Na tem so vedno hiral avstrijska vseučilišča. Dijaki mislijo, da štejemo dandanašnji še vedno leta 1848., pa ne pomislijo, da se še kmečki fant ponekod ne dá več kar tako pregovarjati in voditi od dijakov, ki je par semestrov prava poslušal, pa meni, da ima vso modrost v žepu. Hock, Masaryk in Ludo Hartmann, večni docent na Dunaju, so celo gonjo sami uprizorili, kakor je slednji izdal nedavno na dijaškem shodu v Monakovem. Wahrundovo brošuro so nalašč poslali nunciju, da ga »raztogote«. Ko se je nuncij res »razvnel«, so pa zagnali vpitje, da je svoboda znanosti

v nevarnosti. Ko pa je vlada Wahrunda pregovorila, da se je dal premestiti v Prago in je štrajk dijakov bil brezpredmeten, so nahujskali graške nemškonacionalne plate, da so se lotile katoliških dijaških društev. Skratka: miru na vseučiliščih ne bo, ker hočejo aranžerji za vsako ceno kulturni boj. Radi bi nemškonacionalne poslance popolnoma ločili od krščansko-socialnih, da se osnuje »kulturni« blok. Dijaštvo to verjame. Seveda iz tega nič ne bo, toda kaj ne stori dijak, če je »svoboda« v nevarnosti? . . .

Wahrundu se slabo godi. Praška pravna fakulteta je protestirala proti temu, da je vlada Wahrunda v Prago premestila. V Pragi imajo desetkrat boljšega učitelja cerkvenega prava — Singerja — pa ne potrebujejo inomoškega mazača. Ob priliki dijaške stavke je rektor nemškega praškega vseučilišča — Sauer, tudi sicer zelo objektivni mož — študentom dejal, naj ne štrajkajo, ker Wahrund ni vreden tolikega šuma! Umevno, da Wahrundu Praga smrdi. Na Dunaj ne sme, ker bi mu tu krščanski socialci dali pokusiti popra. Gradec se ga odločno brani, v Černovicah je že bil. Kam se bo podal ta ubogi Ahasver, ki se je s svojo knjižurico znanstveno tako zelo diskvalificiral? . . .

Sredi valovanja strasti, brutalnih napadov in razburjenosti od vseh strani stopa v ospredje govor grofa Franca Thuna 27. junija v gosposki zbornici. Ta odlični politik je ravno s tem, da je objektivno, kot kavalir starega plemstva, razjasnil položaj pravično in presodil gonjo vseučiliške klike na eni, omahljivost vlade na drugi strani, napravil velik vtis. Ko se strasti poležejo, bode besede Thunove še prišle do prave in popolne veljave. Njegova izvajanja so čisto nakratko sledeča:

Kar se tiče vseučilišč, Avstrija ni ravno na čelu ostalim kulturnim državam. Povsod drugod so nemogoči taki pojavi kot pri nas. Kar se pa Wahrunda tiče, je čisto jasno, da sme verovati, kar hoče. Toda toliko takta mora imeti, da v svojih javnih političkih govorih in knjigah ne trdi kaj takega, kar more vzbuditi dvom, jeli poklican predavati to, kar predava, za kar je habilitiran. Če bi bil Wahrund, predno je bil poklican v Inomost za profesorja cerkvenega prava, napisal svojo brošuro, noben akademiški senat ga ne bi bil predlagal za učitelja kanoniškega

prava, nobena vlada bi ga ne bila potrdila, in po pravici. Mogoče je, da predava kdo cerkveno pravo, ki za svojo osebo ne veruje v cerkvene dogme — imeli smo svojčas starokatoličana Schulteja, ki je zastopal to disciplino na nekem našem vseučilišču — toda ravno Schulte vzlic temu ni prišel v konflikt z nikomur. Slučaj Schulte dokazuje, kako zelo smo v Avstriji v verskem oziru tolerantni, ako ima dotični toliko takta, da sirovo ne žali verskega prepričanja drugih, kot je to storil Wahrund, ki Schulteju ne sega niti do petá. V slučaju Wahrund je vlada takoj izpočetka postavila se na napačno stališče, ko je izjavila, da na vsak način hoče varovati svobodo pouka. Kajti, svobode znanosti noče kršiti ne cerkev ne katoliška stranka kot politička. Šlo je zgolj za to, ali more cerkveno pravo poučevati človek, ki se ja v no postavi v nasprotje s temeljnimi načeli svoje discipline. Drugič pa Wahrundova knjižura ni znanstvena. Rektor praškega vseučilišča, Sauer, je dejal, da Wahrund ni vreden tolikega gibanja. Če pride zares v Prago, bodo izbruhnili novi nemiri. Posledica bo, da bo vlada morala svoj sklep zopet preklicati in bo od dne do dne prišla v večjo zadrego. Vseh nerodnosti je poleg ministrskega predsednika kriv naučni minister. Prva napaka je ta, da je naučni minister označil vse vprašanje kot vprašanje »svobode pouka«. Druga napaka je ta, da je minister dejal, da ni govora o discipliniranju profesorja. Vseučiliški profesor je državni uslužbenec. Ni dolgo, da je v Pragi vseučiliški profesor Rohling po znanstveni prestavi talmuda postavil nekaj znanstvenih teorij o njem, ki judom niso bile ljube. Takoj je bil discipliniran in nihče se ni zganil. Minister Marchet pa je tudi naravnost nepostavno postopal. Predno so sodišča izrekla svoje definitivno mnenje, je izdal parolo, da Wahrunda ne bo discipliniral. Toda pravore sodišč je bil tak, da bi bil moral Marchet proti Wahrundu uvesti disciplinarno preiskavo. Kaj bi se zgodilo, ako bi profesor avstrijskega državnega prava učil anarhizem in umor kraljev? Zelo nekorrektno pa so ravnali tudi rektorji in profesorji. S štrajkujočimi dijaki so se pogajali in celo jih s svojim postopanjem utrjevali v mnenju, da prav ravnajo. Kar se tiče avtonomije vseučilišč, je upravičena; toda avtonomija, ki daje pravice, nalaga tudi dolžnosti. Avtonomija ne sme tako

daleč segati, da bi vseučilišča postala država v državi, da bi se na njih smelo kar koli počenjati. Prišli smo tako daleč, da se vlada boji dijakov!

Naravnost uničevalen za Wahrunda pa je bil sledeči govor liberalca dr. Grabmayra, predsednika državnega sodišča. Povdarja! je, da moderna država mora biti akonfesijska, da pa mora ščititi pravice verskih društev v okviru državnih zakonov. Kulturnega boja nihče neče razun neke male klike. Brošura Wahrundova z znanostjo sploh nobenega opravka nima — je dejal dobesedno. V tej knjigi se zasmehuje in psuje katoličane zaradi njihovega verskega prepričanja. To ni samo netaktno, temveč prekorači celo meje, ki jih postavlja kazensko pravo. Svobodomislec ne more odobravati Wahrundovega početja. »Ne poznam profesorja Wahrunda« — pravi Grabmayr — »toda odkrito moram priznati, da sem si mislil, ko sem bral njegovo brošuro, ta gospod ni kvalificiran, da predava svobodno vedo.« Kar se dijaškega gibanja tiče, je vzrok vsem homatijam to, da je dijaštvo v Avstriji sploh skrajno domišljavo in ima pravo megalomanijo. Svobodomiselnost dijaki so s svojim sirovim nastopom nasproti drugačnemislečim največja nevarnost za svobodo znanosti in avtonomijo vseučilišč.

Taka obsodba iz liberalnih ust je sicer za pametnega človeka samoposebi umevna, v sedanjih razmerah pa pomeni veliko junaštvo, ako si svobodni misleci res upajo tako svobodno misliti.

Tovariši abiturienti!

»Slovenska dijaška zveza« vas kliče v svoje vrste. Tekom svojih gimnazijskih študij ste vežbali svojega duha. In zdaj imate priliko, začeti uriti svoje sile v poljudnem delu.

Poznate naš program. Hočemo organizirati katoliško-narodno dijaštvo in sodelovati s svojimi mladimi silami pri kulturnem razvoju slovenskega naroda. Priidite, izpopolnite naše vrste in pomosite med nas mnogo svežega življenja in pomlajenega nadvnušenja.

Široko polje se vam odpira za delo. Vsak na svojem kraju, vsak na svojem mestu po svojih močeh! Boja je danes treba, in čimprej se ga kdo privadi, tem

LISTER.

Svinja.

Po E. N. Čerikovu.

»Torej srečno!«

»Z Bogom!«

Maksim sname kučmo, se prekriža in potegne za vajeti. Kljuse zamahne z repom, povesi glavo, premakne sani ter se začne leno pomikati. Marja, Maksimova žena, gre za sanmi, Šekec pa, zvesti spremljevalec Maksimov na vseh voznjah, se zakadi pred konja, zaokroži rep v svitek ter veselo lajaje kaže pot.

»Maksim, da mi ne boš . . .« zabičuje Marja možu za slovo.

»Koga pa govoriš! Mar ne mislim, ali ne vem tudi . . . vse do zadnje kopejke!« zavrne jo razžaljeno in prismoji togotno konju eno z bičem. Smuka sani trešči ob vrata, na saneh pa zakruli svinja.

»Koga pa je, gospa? Ali vas kaj boli, he?« se pošali Maksim, toda strogo in resno, ne da bi se nasmehnil.

»Pazi, da je ne zmečkaš . . . lahko se zgodi nesreča.« svari Marja.

Viš jo! Mislim, da nisem tepec.« Vendar se hitro okrene, privzdigne plahto in pogleda pod njo. Potem jo zopet spusti in pogladi z roko.

Mirno, enakomerno je dirjal konj pred sanmi, ki so že zletele na veliko cesto. V isti smeri sta se podila vaška fantiča, ki sta bila kričaje od nekd pridivjala. Med tekoma sta menda pozabila na cilji, kajti naenkrat sta obstala na cesti ter začela tekovati v psovanju.

Še enkrat, že od daleč, je zaklicala Marja za možem in mu zapretila s prstom: »Maksim, Maksim!« Njemu pa se ni zdelo vredno, da bi se ozrl. Zagodrnjal je: »No presneto,« si popravi kučmo ter začel proučavati zadnji del svojega konja. »Oh, kako se to meče,« si je mislil. »Vedno narobe! Seveda, preveč napojen! Tega dozdaj nisem videl.« Oko mu obstane na gladkem, golem mestu konjevega hrbta. »Poglej no, odrgnjeno! In čedalje več in bolj bo . . . Saj zdaj še ni tako hudo, pa poletti, ko se nasade tam muhe in obadi . . .«

»Še daleč?« ga vpraša glasno kmet, ki mu je prišel nasproti; raz glavo mu je molel zveženj ajdovih pogač. Maksim se zdrzne, a ne odgovori, le s pestjo sune v plahto, svinja zakruli in sosed prikima: »Bilo srečno!«

»Hvala!« odgovori Maksim ter globoko vzdihne. Ta sosed ga je spomnil vseh križev in težav, ki jih trpi on in družina.

»Hi! Teci vendar!« zakliče konju ter ga udari z vajetjo; kljuse je uporabilo srečanje s kmetom, pustilo dirjanje ter se za-

čelo korakoma vleči naprej, povešene glave.

Položaj Maksimov in njegove družine je bil res žalosten. Včeraj je bil spet starosta pri njih ter enkrat za vselej izjavil: če do petka ne bo denarja, potem mora Maksim v soboto jutro v srenjsko hišo — da mu jih »naštejejo«. Pa to bi še ne bilo tako strašno; palic se ni bal, še ganilo ga ni to. O tem je sodel kakor modrijan: le udrihaj, prosim, kolikor ti drago . . . koristi je malo od tega; denar ne pade od mene! Tako je mislil. Seveda, prijetno ravno ni; no pa zdrži se že še, pa saj ni prvokrat . . . Ostudno pa je, da ni kaj zagrizniti. Kruh so že davno povžili, pri vseh sosedih so vzeli na posodo, tukaj en pud,* tam dva, drugod velik hleb. Krava je pojela seno do zadnje betve — krme ni; v hlevu stoji in žalostno muka . . . In dela ni . . . torej vlezi se in umri.

»In kaj bo nadalje, to ve le ljubi Bog!« je modroval Maksim, dasi je dobro vedel, da zanaprej more priti le še slabše. Včeraj, ko je bil odšel starosta, se je vrgel na ležišče pod stropom; vseeno mu je bilo: le spal bi, spal, na nič misli, ničesar slišal. Toda glas dveh otrok ga je vzdramil. Ta glasovata Marjo prosila kruha, zahtevala jesti, vroče, silno — in sta mu rezala srce. Ko je v globokih mislih ležal tam

*) Pud = 40 funtov.

gori do mraka in neprestano stokal in vzdihoval, nagne naenkrat glavo z ležišča ter naznani ženi uspeh svojega premišljevanja: »Jutri se popeljem s svinjo v mesto — tako bo! Kakšne tri pude moke nakupim, ostanek dam onim.«

Marja je bila tiho. Kaj pa tudi naj more? Molče je šla v hlev, žalostno pogledala svinjo, jo z nogo nežno sunila v stran ter se vzdihovaje podala k ljudem, ki so se — moški in ženske — k lenim pogovorom zbirali na sosedovem dvorišču. Njim je Marja potožila svoje gorje, s solzami v oči jim je povedala ves življenjepis svoje svinje, odkar je bila majhna pujska, pa do današnjega dne, ter hvalila zasluge živali . . . »Oh, to vam je svinja, kje dobite boljše? In kako se debeli . . . Slanina sama bo, mislim, dva prsta debela. In kako je plodna! Pod desetimi praščki na leto — nikdar, kar živi. Lani smo prodali vsakega pujska po pet rubljev . . . Stanovoj*) jih takorekoč obožuje, nad vse rad jih ima . . .«

In to debelo in mastno svinjo pelje zdaj Maksim v mesto, da bi jo prodal, da bi mu v soboto ne trebalo iti v srenjo, da bi lačni decí »zamašil usta«.

*) Stanovoj, policijski uradnik.

lažje mu je v zreli moški dobi. Saj skušnja tako uči.

Katoliška načela, katoliški narod, katoliška kultura! Kdor ima te ideale, naj pristopi v naše vrste!

Za odbor »Slovenske dijaške zveze«:

cand. iur. Ivo Česnik,
tč. predsednik.

stud. iur. Fr. Kovač,
tč. tajnik.

NB. Pristop naj se javi po dopisnici na naslov: Ivo Česnik, cand. iur., Sanabor, p. Col nad Vipavo. Informacije daje društveni tajnik Fr. Kovač, stud. iur., Ljubljana, Ravnikarjeve ulice št. 10.

Suša na Dolenjskem.

Obupne so postale naše gospodarske razmere. Od meseca aprila je bilo le o Binkošti nekaj malega dežja, ki je namočil tri prste na debelo. Posledice te suše so zelo žalostne; nastala je prava gospodarska katastrofa za naše kraje. Sena se je pridelalo splošno za polovico manj, zdaj pa nič več ne raste. Na Dolenjskem ni veliko lepih travnikov, ker so povsod dobro obdelane njive. Tukaj so imeli ljudje deteljo za živino, solato, peso, korenje in krompir za prešiče. Prva košnja detelje je bila slaba, zdaj pa sploh skoro nič ne raste. Solate ni, pesa vene, korenje in letošnja zelena detelja sta se posušili. Mali posestniki nimajo prav ničesar za živino. Ubogi kajzar ima štiri živali, krme niti za en teden. Večji posestniki, ki je imel po dva konja, tri krave in vole, ima suhe in zelene krme še za 14 dni. Travniki so čisto izžgani. Bati se je, da se bodo še korenine posušile. Belo žito je še zadosti lepo, toda zelo lahko, ker ga je suša vzela. Ovsa bo komaj tretjina, koruze niso mogli pred Binkošti sejati in je zdaj, ko bi morala biti že v križih, komaj par prstov visoka. Pesa, zelje in korenje se popolnoma posuši. Na gričih in hribih je pa že vse skoro docela uničeno. Vse kapnice, vsi studenci so se posušili. Ljudje vozijo vodo za živino in ljudi po pol ure, da eno uro, tudi dve uri daleč. Studencev sploh Dolenjska nima dosti. Kajzarji vozijo samotež, boljši gospodarji s konji in voli. Na vse zgodaj se prične ta vožnja in traja do poznega večera. Vodo pripeljejo domu vročo kakor krop. Mnogim se žejna živina tako napije vode na rekah, da kar na mestu pogine.

Posledice te suše bodo za gospodarstvo usodopolne. Polovice živine ne bo mogoče prerediti, prešičev pa niti tretjine ne. To je hujše, kakor največja toča. Po toči zraste kmalu, po Dolenjskem je pa skoro vse za celo leto uničeno. Če se živina prodaja, ne pridemo tri leta več v normalne razmere.

Kako torej pomagati?

Zemljiški davek se mora prizadetim krajem vsaj za letos in za prihodnje leto odpisati. Naj poslanci v tem oziru store potrebne korake.

Prav umesten je nasvet, da bi »Gospodarska zveza« kupila seno, ki naj se da po nižnji ceni našim ljudem. Nikakor pa ne izgubljam časa z vprašanjem, kdo bo delil podporo. Glavna stvar je, da se hitro dobi krma, ker drugače bodo ljudje vso živino poprodali. Prav pametno je tudi, da se pusti organizacija resilne akcije hranilnicam, mlekarnam in gospodarskim društvom. Saj imamo tukaj najboljše može, ki že leta in leta požrtvovalno delajo. V krajih pa, kjer ni zadrug, teh je na Dolenj-

skem še jako veliko, naj se osnujejo pomožni odbori. Dobro bi bilo, če prevzemo kmetijske zveze v vsakem okraju vodstvo te akcije in nasvetujejo, kako naj bi se izpeljala po posameznih občinah.

Državni poslanci naj bi hitro zagotovili izdatno državno podporo. »Gospodarska zveza« bi sena nakupila precej, železnica zastoj ali po nižnji ceni vozila. Krajevni odbori pa določijo, koliko vsakdo sme seno kupiti. Napačno bi bilo, če se da kar zastoj, ker bi se s tem prepričali v sovraštvo začelo. Prodaja naj se seno po zmerni ceni, morebiti po 6 kron 100 kg. Državna podpora se porabi za pokritje razlike nakupne in pradalne cene ter vožnje.

Koliko bi bilo pač potrebno? Dolenjska obsega nad polovico Kranjske. Če računamo le 30.000 posestnikov v potrebi in na enega do 16 starih stotov sena, kar je zelo malo, dobimo do 2000 vagonov. Če znaša razlika cen 5 K, potrebujemo nujno 100.000 kron državne podpore za nakup sena. Za prstino bo treba pozneje akcijo začeti, da se reši dolenjska prešičjereja.

Tedenski pregled.

Državna zbornica je rešila proračun, ki ga je potrdila tudi gosposka zbornica. Sedaj je pa vlada predložila še obširen dnevni red, da se reši še pred počitnicami. Razni poslanci pa skušajo z nujnimi predlogi onemogočiti izvršitev tega dnevnega reda. Povišanje naklade na žganje ne pride pred jesenjo na vrsto.

Poljedelsko ministrstvo je imelo razna posvetovanja. Kmetijski svet se je posvetoval, kako bi se izboljšala Dalmacija in pa pašniki po kraških tleh. Sklenili so tudi, da se po zakonu prepreči razkosavanje kmetij. Proučeval je vprašanje, kako bi se omejil beg kmečkih delavcev s kmetij v mesta k industriji. Zahteval je tudi zavarovanje kmečkih delavcev. Konjerejski odsek se je posvetoval o konjski pasmi, ki naj bi se gojila v pošameznih deželah. Veterinarski odsek je sklepal o zakonskem načrtu proti kužnim živalskim boleznim. Plačevala se bo odškodnina po boleznih na živini prizadetim gospodarjem, če bodo pravočasno javili bolezen. Med te kužne bolezni je sprejet tudi konjski smrkelj.

O velikanski suši se poroča tudi iz drugih dežel. Poljedelski minister je v zbornici že izjavil, da že poizveduje po vseh kronovinah, koliko škode je prizadela suša poljedelstvu. Na Kranjskem bo med vlado in ljudstvom pri razdeljevanju podpor posredovala »Gospodarska zveza« v Ljubljani, ki bo vodila vso akcijo.

Podražili so pivo ljubljanski gostilničarji, in za njimi seveda drugi. Konsumenti so pa začeli abstinenco poskušati. Toliko časa ne bodo pili, dokler se cene piva ne znižajo. Tudi z dežele prihajajo poročila, da se bodo pijače zdržali, dokler cena ne pade.

Cena živini je precej padla. Naravnost škandalozno je, za kako nizko ceno mora pustiti kmet svojo živalico. A kljub temu pa cene mesa po mestu niso padle.

Velikanski požar na Bledu je na sv. Petra dan napravil grozovito škodo, ki se ceni nad 500 tisoč kron. Pogorelo je vsega skupaj nad 80 zgradb. Poslanec Pogačnik je vložil prošnjo za podporo.

Shodi, oziroma slavnosti so se vršile na Vrhniki, kjer je rokodelsko društvo obhajalo desetletnico, v Radomljah, kjer je poročal dr. Krek, v Loškem potoku pa dr.

Schweitzer. V Planini je gasilno društvo obhajalo slovesnost blagoslovljenja nove zastave. Dr. Lampe je imel shode v Žužemberku, Ajdovcu in Hinjah.

Godovi prihodnjega tedna. Nedelja, 5. julija: Ciril, Metod; ponedeljek, 6. julija: Izaija, Dominika; torek, 7. julija: Vilibald, Benedikt; sredo, 8. julija: Elizabeta, Kilijan; četrtek, 9. julija: Anatolija, Veronika Jul.; petek, 10. julija: Amalija, Felicitas; sobota, 11. julija: Pij I., Peter F.

Pismo z Bleda.

Strašna nesreča je zadela, kakor so cenjeni čitatelji »Slovenca« že čitali, na praznik sv. Petra in Pavla vas Grad občine Bled. Zažgali so — kakor navadno! — otroci.

Prihitele so požarne brambe od blizu in daleč in požrtvovalno branile tujo last. Zastavile so delo prav dobro in se je ogenj hitro lokaliziral in omejil, dasi veliko hiš in drugih poslopij — ker so bile preblizu skupaj zidane in je veter od ene lesene strehe do druge nosil ogenj — v obče ni bilo več mogoče rešiti. Čudimo se pa blejski domači požarni brambi, da ni imela tako dolge cevi, da bi bila mogla vodo iz jezera dobivati, kar bi bilo delo velikanske oljašale. Šele ko so prišle tuje požarne brambe, je bilo mogoče cev speljati do jezera.

Gasili so tuji in domačini uprav požrtvovalno in se mora izreči enim in drugim priznanje; videli smo tudi nekega gosпода uradnika od tukajšnje železnice, potem tri prostovoljce, ki so napravili izlet na Bled, več turistov, ki so slučajno mimo prišli, Riklance in druge; vsi so se kosali med seboj, kdo bo več storil. Ne moremo pa zamolčati, da so se nekateri vojaki, ki so bili za par dni tukaj na dopustu, med temi celo šarže, skrajno indolentno vedli, ravno tako dva druga gosпода od železnice, ki sta z enim civilistom ogenj od daleč gledala in cigarete pušila; to ni bilo ravno na mestu! Tudi nekateri izvoščki bi bili lahko veliko storili, pa so si dali vsako vožnjo drago plačati in so v bližini leno čakali, da bi prišli nekateri gospodje, ki so se pripeljali ogenj gledat in tudi pomagat, nazaj, dočim bi bili med tem lahko eno ali drugo koristno vožnjo napravili!

Odločno pa je manjkalo strogega in enotnega vrhovnega poveljstva, in se je tako dogodilo, da je bilo na enem mestu preveč delavcev, na drugem pa premalo. Čast in slava pa vsem, ki so pomagali gasiti! Gospod župnik in gospod župan sta bila ves čas na lici mesta in sta s svetom in tudi z dejanjem pomagala, kjer se je dalo. Žal, da jih niso vselej vsi ubogali, ker Slovenci še ob takih prilikah ne pozabimo na — strankarstvo.

Osnova se je takoj gospejin odbor, in se bo že danes ali jutri otvorila ljudska kuhinja. Na čelu sta gospe Pongratz in Georgievics. Škoda je velikanska. Samo nepokrite škode je nad 100.000 kron, pri zavarovalnicah pa je menda tudi 80 100 tisoč kron zavarovanega. **Tukaj velja zopet: dvakrat da, kdor hitro da!**

Omenimo naj še tudi govorico, ki se širi po Bledu. Za ta praznik je nameraval gospod župnik ob pol 3. uri popoldne napraviti procesijo za dež proti Zaspemu. Pa so si nekateri brezverci izmislili bedasto šalo, da bodo eno uro poprej napravili nekakšen predpusten sprevod, vsi našemljeni in oboroženi z gnjilimi jajci... Ne vemo, ali je to res ali ne. Če pa je res,

potem je na vsak način čuden slučaj, če se je ravno ob pol dveh popoldne požar razširil. Pri tem žalostnem dogodku se je tudi pokazalo, da je tukajšnja pošta poleti veliko premajhna ali da ima vsaj premalo oken. Ali bi se ne dala aktivirati za poletni čas poštna filijalka, recimo nekako sredi med Mlinem in Rečico ali pa pri novem kolodvoru?

Pogorišče je grozno videti; razvaline so vse okajene in na tleh leže ožgani brni in sežgane obleke, kakor tudi razpokane opeke in druge poškodovane reči. Fotografov se seveda ne manjka! Milo je gledati stare moše in žene, ki hodijo plakajoč med razvalinami, če se niso podali k znanecem in sorodnikom gostovat. Veliko pa jih je, ki nimajo nikamor iti... In za te prosimo ponovno milih darov. Vsak najmanjši dar se bo z veseljem in hvaležnostjo sprejel. Mnogim so tudi zgorele nove, komaj postavljene hiše.

Tako se letošnja sezona žalostno pričenja. Kazalo bi, da se letos povodom cesarjevega rojstnega dne priredi v smislu cesarjevih besed — velika dobrodelna veselica. Besedo ima zdravniška komisija.

Letoviški gost.

Magistrat je vzrok, da manjka v Ljubljani vode.

Pomanjkanje vode.

Piše se nam in objavljamo: Ljubljansko prebivalstvo je zelo razburjeno in ogorčeno zaradi znane magistratne prepovedi o tratenju vode iz mestnega vodovoda. Ogorčenje in nevolja sta pa tudi dejanski upravičeni. Prizadeti so osebno oni naši mestni prebivalci, ki se preživljajo s svojimi vrtički. Saj če ne smejo škropiti svojih nasadov, bodo uničeni. Zelenjava se pa brez vsake dvojbe tako podraži, da bo joj in gorje. Magistrat nastopa proti osebam, ki jih zaloti policija pri »tratenju« vode, zelo energično, tako da bi pač želeli, naj bi nastopal tako tudi ob raznih drugih prilikah, n. pr. ob volitvah, shodih in pa kadar gotova sodrga pobija kaka okna. Poročalo se nam je, da je bilo kaznovanih 27. in 29. min. mes. že več strank. Sicer ne moremo verjeti, da je to res. Saj je bil Ivan Hribarjev dopis z dne 28. m. m. št. 21.721 šele 30. m. m. nabit na magistratovo črno desko in je postal po našem mnenju šele dne 30. minulega meseca veljaven. Sicer »Someščanje« še niso nalepljeni po mestnih vogalih, kar je sicer običajno ob drugih manj važnih prilikah. Če je bila res 27. in 29. min. mes. kaka stranka kaznovana zaradi trošenja vode, naj se kar pritoži na deželno vlado z ozirom na to, ker je bil dopis »Someščanje« šele 30. m. m. razglašen. Mest. straža je sicer hodila po hišah in prepovedovala, da se ne smejo škropiti vrti in nasadi ter da naj gospodarji zapirajo pralnice strankam. Ustmena naročila pa niso postavna in so navadno nadlegovanje strank. Obvestilo glede na trošenje vode po ljubljanskih dnevnikih je z ozirom na občinstvo umestno, postavna razglasitev pa le ni. Sicer pa slove dotično obvestilo 27. m. m. po ljubljanskih dnevnikih drugače, kakor pa županov oglas »Someščanje«. Grozi se v časniških poročilih s strogimi kaznimi, po razglasu »Someščanje« pa župan sam kot tak in ne magistrat, le nujno prosi vse p. t. prebivalce mesta, naj varčujejo z vodo. Župan le prosi, ne grozi pa z nikakimi kaz-

Mesto je bilo 35 vrst oddaljeno od Neplujevega sela. Bilo je že popolnoma temno, ko se je mesto v na dolgo raztegnjenem svitu zabliskalo pred Maksimom. Doslej je bil Maksim še le enkrat tam: pred petimi leti, ko je z očetom in materjo brata Nikolaja spremil k vojakom. Od tedaj ni bilo priložnosti, da bi šel v mesto. Zato pa mu je sedaj začelo srce močno biti in se krčiti, ko je oddaleč zaslišal zamolkli mestni hrum in ropot in zagledal tisoče migljajočih luči. Strah in nemir sta se ga polastila. Podobne občutke ima menda meščan, ko stopi ob večernem mraku v velik gozd, kjer listje skrivnostno šumi. Pri vsakem glasu, ko brskne noga ob grm in kaj zaprasklja, nervozno zatrepeče in prestrašeno nastavi napeto uho.

Tudi Maksimu se je zdelo, ko se je pripeljal v mesto, da je osamljen, brez varstva. Mestni ropot ga je begal, neprestano blesketanje luči mu je jemalo vid, plašili so ga ljudje s svetlimi gumbi, ki so se tu in tam prikazali, in kočije z elegantno gosposodo, ki so kakor bliski švigale mimo njega, so mu stiskale glavo... Plašno se je oziral, vozil je negotovo ter vedno mislil le na to, da bi ne storil česa, kar ni prav in za kar bi ga prijeli. In ko se je imel peljati pod star slavalok, ga je boječe ogledoval, neodločno privzdignil kučmo in bil skoro vesel, ker se je brez škode rešil neke nevarnosti; zamahnil pa je po konju. Tudi

ta je bil prestrašen. Z ene strani se je zibal na drugo, časih je skočil naprej, časih je negotovo obstal. Edini šekec je bil junak. Radostno je skakljal za sanmi, z repom, zaokroženim kakor poprej.

Na tak način je Maksim prekrizal nekoliko ulic; zdajci ustavi kljuse ter začne razmišljati. Vaščani, ki so bili nedavno v mestu, so mu pravili, kje se tam dobi prenočišče. »Odprti oči,« so rekli, »sprva vedno nevarnost, potem, ko si prišel do velike, bele hiše, s prekrasnimi vrati, se okreneš na levo; pelješ se še dve cesti naprej, potem zopet na levo. Tu zagledaš pred seboj rdečo svetiljko, tam je.« Na vse to je mislil ter primerjal v duhu narisani načrt z okolico; pa ni mogel ničesar razumeti; v temi so se mu zdele vse hiše in vse ceste popolnoma enake.

»Ne vem, ali se naj tu obrnem ali naj tje kaj okrenem. Ne vem.«

Izmučil si je glavo, predno je sklenil, da vozi dalje.

»Povejte mi, draga, kje je tu pri vas hlev in prenočišče? Naši kmetje so bili še pretečeni teden tam.« Tako se je boječe obrnil do nakičene gospe, ki je prišla mimo.

»Ali nimaš številke, kaj?« ga prijazno vpraša.

»Ne, mi smo brez številke... mi smo iz Neplujeva, smo pripeljali svinjo, draga gospa.«

Po nekih nesporazumkih je gospa razumela, za kaj se gre. Vendar ni mogla Maksimu pokazati krčme.

»Tu jih je toliko. Le ne vem zdaj, kje. Vprašaj tam-le redarja; tam pri voglu stoji...«

Maksim se pripelje do redarja.

»Kje se pri vas, dragi moj, lahko prenoči s svinjo?... Prošli teden so bili naši z vozom tu, eden tako brez nosa.«

»Kdo si ti?«

»Mi? Iz Neplujeva... Svinjo sem pripeljal... Jo moramo prodati...«

»Imaš potni list?«

»Potni list? Ne, potnega lista pa ne... Mi smo tu, da prodamo svinjo, ne za dolgo časa...«

Polica se ozre — nikogar ni bilo v bližini — in zašepče kmetu nekaj na uho.

»Kakšen slepar? Saj ni ukradena, naša lastna,« zagodrnja Maksim ter se obrne k sanem.

»Tu, po tej cesti vozi do konca, potem na levo; tam tretja hiša od vogla!« zakriči redar za njim.

»Zahvalimo se vašemu blagorodju!« odgovori Maksim ter se odpelje v krčmo.

Drugo jutro, komaj se je začelo daniti, razpre Maksim oči. V krčmi je še vse globoko spalo; po klopih, po vseh tleh okrog so ležali gostje ter krepko smrčali in sopli.

Le v drugi sobi, za leseno pregrado, je nekdo drkal v copatah in škrobotal s posodo: to je bila kuharica, ključarica Matrena, ki se je že ukvarjala krog peči.

Prva misel Maksimova je bila: kaj je s konjem in svinjo? V trenutku skoči s tal, ogrne kaftan, ki mu je služil kot blazina, odeja in glavnik, čez rame ter skoči na vrat na nos venkaj.

»Kdo pa je?« Matrena je zaspano pogledala izza pregraje.

»Mi smo, zavoljo svinje...« odgovori Maksim ter steče dalje.

Na dvorišču je stalo pod lopo kakih trideset konjev in cel gozd ojes je molel kvišku. Konji so slastno hrustali oves ali žvekali seno, semtertje zasopli in pocinčljali z zvončki in kraguljčki na vratovih. Od nekod je pridiral že davno vzbujeni šekec ter se veselo vzpenjal ob gospodarjevih nogah.

Z nekako težavo je našel Maksim svoje sani, jih ogledal, sunil svinjo in se prepričal, da je vse v redu. Nato je stopil h konju. Ta je pustil seno ter se obrnil k Maksimu, ki ga je tleskal po hrbtu.

»Le žri, le! Kmalu pojedemo domov, samo da prodamo svinjo. Viš, ta ima pa oves!« Zavidno pogleda bližnjega rjavca. »Le počakaj, ko prodamo svinjo, ti kupim tudi kakih deset funtov,« sklene. Toda predno je prišlo do nakupa, ga je premotila ljubezen do kljuset, da je stopil k jaslam

nimi. Upamo, da bodo županovi policisti in uradniki ubogali župana in prosili tiste, ki tratijo vodo, naj tega več ne store. Saj lepa beseda najde tudi lepo mesto. Naglašamo še, da je na oklicu podpisan le župan Ivan Hribar za svojo osebo in ne za mestni magistrat. Prosi torej le župan, mestnega magistrata torej pravzaprav nič ne briga zadeva, le župana samega, ker v oklicu ni določeno razvidno, da prepoveduje magistrat škropljenje lepotečnih in zelenjadnih vrtov. Župan pa v svojem, ne magistratnem, oklicu tolaži p. t. prebivalce mesta, da v dobrih štirinajstih dneh tudi preneha potreba varčevanja z vodo, ki je zdaj neobhodno potrebna. Tolažba se nam zdi čudna. Saj župan prej navaja, da že zdaj delujeta zajemalna stroja tako sunkoma, da ni izključena nevarnost, da se eden ali drugi pokvari, kar bi pomenilo veliko kalamiteto. Nevarnost torej ostane tudi, ko bodo v dobrih štirinajstih dneh v porabi že nove vodovodne cevi, ki se zdaj polagajo. Že letos bi torej moral biti brezporojno postavljen v kleški črpalnici še en rezervni stroj. Župan tudi piše, da je reservoir skoro vedno prazen. Lani je bil reservoir prazen le 8., 9. in 10. avgusta, letos je pa že zdaj skoraj prazen kljub temu, da se že celo vodovodno sesijo zmerja ljubljansko občinstvo, kako da potratno ravna z vodo. Odkrito, nam se to zdi čudno. Zdaj pa nekaj drugega. Župan nujno prosi, naj varčujejo prebivalci mesta z vodo, ker jo veliko strank rabi tudi za škropljenje lepotečnih in zelenjadnih vrtov. Nič ne govori več o odprtih pipah in prav nič o tem, kdo da je pravzaprav povzročil sedanje vodne sitnosti. Vodovodna uprava naj le položi roko na srce in naj odkrito prizna, da je sama kriva po svoji radodarnosti sedanje zadrege. Sicer so nekateri grehi že stari, a nič ne dé, če jih navedemo. Zakaj se je prepovedala gospej Gnezda uporaba njenega zasebnega topličnega vodovoda? Toplice gospej Gnezdove porabijo veliko vode. Zakaj se je dala voda državni železnici? Saj je morala vodovodna uprava le znati, kako da stoji z vodo. Zakaj se je vsilila menda zastoj voda vojaškemu preskrbišču, ki je imelo svojčas lasten vodovod? Za škropljenje mestnih ulic bi prišla v mesto iz Tivolija napeljana voda zdaj kakor nalašč, ko bi ne bil dal magistrat odstraniti svojčas vodovodnih cevij. S kako gorečnostjo so se zapirali svojčas vodnjaki, češ, da voda ni pitna. Drugod po velikih mestih so postopali bolj previdno. Pustili so stare vodnjake za pranje, škropljenje in snajenje, jih kot take označili z napismi in prepovedali, da se voda ne sme piti. Ljubljanski prebivalci so pa ogorčeni na magistrat še iz drugih razlogov. Vprašujejo, zakaj da smejo tratiti vodo stavbeniki, in se vprašujejo, kako da jim ne naroči magistrat, naj si pri stavbah napravijo vodnjake. Jeze se tudi, zakaj da magistrat ne prepove kopelji gospodi po stanovanjih. Dobili smo celo dopise, naj bi se prepovedala uporaba vodovoda mestni ljudski kopelji in gospej Gnezda, češ, da je v »Koleziji« in v vojaškem kopališču dovolj vode. Vsekakor je mnenje občinstva vredno, da se upošteva. In končno kazni. Postava o ljubljanskem vodovodu jih ne pozna. Kaznij tudi ne napoveduje župan Ivan Hribar v svojem: »Someščanje«. Pametni človek bi sodil, da nihče ne bo kaznovan tratiteljev vode. Pa kakor obetajo policijski straž-

niki, in gotovo ne iz lastnega nagiba, se bodo kaznovali tisti, ki ne bodo varčevali z vodo. Kaznovali jih bodo po starih cesarskih ukazih iz absolutistične dobe iz l. 1854, 1857 in 1858, ki določajo kazni od 1 gld. do 100 gld. Proti po magistratu določeni policijski kazni je dopusten ugovor na deželno vladjo, ki se mora potom magistratu vložiti v 24 urah po razsodbi.

Državni zbor.

Dunaj, 3. julija.

Pacher-Pergelt-Prade.

Ko je nenadoma umrl nemški zastopnik v kabinetu, minister Paška, zahtevali so nemški radikali, da baron Beck poslanca Pacherja pokliče v kabinet. Nemški agrarci so se izrekli za dr. Schreinerja. Duobus litigantibus tertius gaudet. — Imenovan je bil zopet Prade kot nemški minister-rojak. Od istega časa vre v taboru nemškonarodne zveze. Kakor vse kaže, je tudi dr. Pergelt upal zlesti na ministrski sedež. Zato sedaj s Pacherjem tekmuje v nemškem radikalizmu. Stvar je smešna, pa utegne imeti slabe posledice.

Baron Beck je sestavil dolg dneven red, nemški poslanci s Češkega, na čelu jim Pacher in Pergelt, odgovore vladni s štirimi nujnimi predlogi. Ti nujni predlogi pa obsejajo malone vse med Čehi in Nemci: preporne točke glede na jezikovno vprašanje. Vsakemu je jasno, da bi razprava o teh predlogih do skrajnosti razmetala strasti in preprič ter skoraj gotovo tudi razrušila sedanje ministrstvo. Da to prepreči, trudi se baron Beck na vso moč, da nemški poslanci s Češkega umaknejo svoje nujne predloge. Ost te politične demonstracije je v prvi vrsti naperjena proti ministru Pradeju, ki je sedaj v Karlovih varih. Brez njegove vednosti in proti njegovi volji so Pacher, Pergelt in tovariši brez vsacega vnanjega povoda uprizorili to intrigo.

Včeraj in danes so bili zbrani člani nemškonarodne zveze, da pregovoré svoje tovariše s Češkega, naj umaknejo nujne predloge ter le v obliki interpelacije pozovejo vladno na odgovor. Zborovali so sinoči in danes brez uspeha. Pacher in Pergelt rijeta dalje proti Pradeju, kateri navzlic brzogovornosti ne pride na Dunaj.

Popoldne ob pol 2. uri so se zbrali češki Nemci, da uglasijo, kako in kaj. Kakor se govori, so naznanili baronu Becku svoj sklep, da umaknejo predloge, ako jim pismeno zagotovi, da vse stori, kar zahtevajo v predlogih. Baron Beck je seveda odklonil to zahtevo.

Sedaj so bili zopet Pacher in drugovi v zadregi, ker z glavo le ne morejo skozi zid. Nato nekdo sproži misel, naj prihodnjo nedeljo sterc ta oreh nemškonarodni svet za Češko. Rečeno, storjeno. Vsa stvar je odložena do srede, da se zbere zopet nemškonarodna zveza v posvete. Može se igrati z ognjem. Prav navadna nevoščljivost pa znaša polena na grmado, katero hočejo zapaliti z nujnimi predlogi. Taka je danes parlamentarna situacija.

Današnja seja

je trajala le do pol 6. ure. Začetkom seje je poslanec Hagenhofer poročal, da je grajski odsek nemškemu radikalcu dr. He-

roldu izrekel grajo, ker je češkega poslanca dr. Myslivca imenoval »šufta«. Odsek pa tudi obžaluje, da je dr. Myslivec zaklical dr. Heroldu: »Pour le roi de Prusse«. Poslanec Wolf je sicer zagovarjal svojega ožjega tovariša, bil pa je potolažen, ker je odsek vsaj posredno tudi Myslivcu izrekel grajo.

Podpora vsled suše.

Poljedelski minister dr. Ebenhoch je danes odgovarjal na interpelacijo moravskega poslanca Lukša zaradi suše. Naglašal je, da je letos suša skoraj v vseh deželah uničila prvo košnjo in da bode povsod veliko pomanjkanje sena. Vlada je že naročila podrejenim oblastvom, da ji natančno poročajo o pomanjkanju krme. Prihodnji tork pa se snidejo v poljedelskem ministrstvu zastopniki raznih poljedelskih društev in zvez, da ukrepejo primerna sredstva, s katerimi bode mogoče živinorejcem preskrbeti krmo z državno podporo ter obvarovati jih prevelike škode. (Živahna pohvala.)

Nujni predlogi.

Nato je govoril še glavni govornik Pihuljak za Trylovskega predlog ter zagovarjal rusinska gasilna in telovadna društva kot dobrodelna. Zbornica pa je odklonila nujnost predloga.

Delavsko zavarovanje.

Sedaj je v razpravi nujni predlog socialnih demokratov, naj vlada čimprej predloži reformo delavskega zavarovanja zoper nezgode. Poslanec Elderš je govoril o tem vprašanju nad dve uri.

Krščanski socialc Axmann se v stvari strinja s predlogom, čudi pa se, da so socialni demokratje vedno dobro poučeni o vseh namerah in načrtih vlade. V ponedeljek govorita še glavna govornika. — Predlogu bode zbornica skoraj gotovo pritrdila, ker je v istini reforma delavskega zavarovanja nujno potrebna.

Draginja.

Danes se je davčni odsek posvetoval o znanem predlogu dr. Rennerja glede na draginjo živil. V razpravi je bil tudi predlog dr. Głebinskega, da se odpravi davek od mesa.

Finančni minister dr. Korytovski je izjavil, da se ne more odreči temu davku. Naglašal je tudi, da državni davek od mesa ne iznaša 15 h od kilograma, ampak le 1-88 do 3-07 h, in le na Dunaju in v Trstu 5 h. V kratkem pa hoče razodeti svoj finančni načrt. Vlada na noben način ne zviša direktnih davkov, kakor zahtevajo socialni demokratje. Znižal pa se bode hišni davek.

Zavarovanje zasebnih uradnikov.

Socialno-politiški pododsek se je posvetoval o prenosni postavbe glede na zavarovanje zasebnih uradnikov. Sklenili so, da natančneje formulirajo, kdo naj bo zavarovan. Obrestna mera naj se od 35 odstotkov zviša na 4 odstotke. Sekčni načelnik Wolf je izjavil, da se vlada strinja s pododsekovimi predlogi. Jeseni se najbrže izvrši izprememba zakona o zavarovanju zasebnih uradnikov.

Davčni odsek

je razpravljal o Rennerjevem nujnem predlogu, kako nastopiti proti draginji, in o predlogu Głebinskega o odpravi vžitinskega davka na meso. Finančni mini-

ster Korytovski je nasprotoval, da bi odpravili vžitinski davek na meso.

Krščanska državnozborna delavska zveza.

Kunschak je naznanil zvezi krščanskih delavskih zastopnikov, da namerava vlada povišati število delavskih zastopnikov delavskega sveta od deset na dvanaest. Na neko vlogo trgovinsko ministrstvo še ni odgovorilo, kar je povzročilo nevoljo med poslanci. Poljaki, slovenski in italijanski, kakor tudi nemški krščansko-socialni poslanci so obljubili, da postopajo solidarno z zvezo krščanskih delavskih zastopnikov.

Pomilostitev mladoletnih hudodelcev.

Justični minister dr. Klein je izjavil nasproti poslancu dr. Heilingnerju, da je ukazal sodnikom, naj pri zaslišavanju prič ne vprašajo za predkazni. O postopanju z mladoletnimi hudodelci namerava minister vložiti vladno predlogo.

Zdravstvo.

— Sredstvo proti kačjemu piku. Iz različnih krajev dobivamo poročila, da je letos zopet izredno veliko strupenih kač. Zaradi tega opozarjamo občinstvo, da je profesor Riehl na Dunaju sestavil izvrstno sredstvo proti kačjim pikom, ki ga vsakdo lahko uporablja. Sredstvo dobiti je v priročnem zavitku in opremljeno z natančnim navodilom v C. Haubner-jevi lekarni, Dunaj I., Bognergasse 9, za ceno 8 kron. Kogar je pičila strupena kača, ta naj si dotični ud nad rano takoj krepko obveže z jermenom, žepnim robcem ali kako slično stvarjo. Ta obveza je največje važnosti, kajti profesor Riehlovo sredstvo — vbrizganje raztopline klorovega apna — uniči kačji strup le, dokler je še omejen na dotični ud in se še ni razširil čez vse telo. Nato razstopi pastilo klorovega apna v določeni množini vode, posrkaj to raztoplino v brizgalnico, ki je v zavitku, in natankni na brizgalnico iglo. Potem napravi krog rane toliko injekcij, da porabiš vso raztoplino. Injekcije napraviš najlažje, če dvigneš in napneš z dvema prstoma kožo. V tako nastalo gubo vbodi iglo in vbrizgaj tekočino. Gotovo bo vsakdo rajše napravil te izvrstno učinkujoče injekcije, kot pa da bi izsrkal rano ali jo celo izrezal in izžgal, kakor se je svoj čas nasvetovalo. Seže ko so dovršene injekcije, sme se odstraniti obveza. — To prof. Riehlovo zdravljenje kaže izvrstne uspehe. K sreči se pojavljajo pri nas kačji piki večinoma na okončinah, roki in nogi, tako da je lahko mogoče podvezati dotični ud in hitro uporabiti Riehlovo sredstvo. Kačji piki, ki so bližje osrednjim organom, osobito piki na glavi, pa so mnogo opasnejši. V takem slučaju ali če se kažejo znaki splošnega zastrupljenja, če postaja bolniku slabo, če bljuva in se ga loti driska, če težko sope in dobi krče, pokliči takoj zdravnika ali pa pošlji ranjenca v bolnišnico. Dotlej pa mu dajaj alkohola v obliki konjaka ali žganja. Alkohol se je izkazal kot izvrstno sredstvo proti kačjim pikom, ki v mnogih slučajih še reši življenje, ker krepi srce in vzdržuje dihanje. Tako nas nekako varuje kačjega strupa, ki postane osobito s tem pogubonosno, da omrtvi osrednje dihalne živce v možganih.

rdečka ter mu vzel ovsu izpred nosa in ga zmuznil v suknjin žep.

»Ho, belobradec! Kaj pa delaš?« zakriči nekdo za njim.

Maksim se prestraši, spusti oves nazaj v jasli in stopi, kakor da bi se nič ne godilo, k svojim sanem.

»Za kaj takega zasluži vas eden eno po zobeh! Tako je!« pristavlja jezni glas.

»Za koliko pa smo vzeli?« se je zdelo Maksimu, ki je bil precej zmeden, potrebno vprašati.

»Glej, glej, za koliko vzeli! ... Lopov! ... Pravcata lopovska drhal.«

»Ah, že prav, dragec! Saj sem vzel le eno peščico, samo da vidim.«

Še dolgo je godrnjal razjarjeni glas in zmerjal. Maksim ni več odgovarjal; molče in z nagubančenim čelom je premetaval nekaj v svojih sanah ter globokomunno ponavljal: »No, to so ljudje! Raztrgali bi človeka za vsako malenkost.« Počehljal se je po glavi in stopil v izbo. Tam je bila grozna zmešnjava. Prenočevalci so se vzdigovali s tal, si obuvali škornje in rovali po obleki. Nekaj se jih je umivalo, drugi so molili, tretji zmerjali ključarico. Maksim se je bil že ponoči seznanil z vsemi in jih izprašal, kje bi se prodalo prašiča, koliko bi se zanj dobilo in tako dalje.

Proti osmim se je odpeljal z dvorišča. Mesto je bilo že davno vzbujeno; vse je

drvelo po cestah, živahno in v skrbeh. Toda zdaj Maksim ni bil več tako bojazljiv in nemiren, kakor sinoči pri dohodu v mesto. Saj je v krčmi občeval in se kratkočasil s praviimi kmeti; zlasti pa je prešlo noč pretep doli v kleti, ki se ga je krepko udeležilo več njegovih novih znancev, v njem precej omajal pojem o avtoriteti ter mu pregnal tisti neznani strah in nemir, ki so ga ž njima bili navdali mestni židovi in njihovi prebivalci. Maksim je spoznal, da ni sam tu, da je krog njega njemu enakih. Sinoči je bil priča prizora, ki ga je povzdignil v lastnih očeh: med pretepom je neki bratec ozmerjal policijskega nadzorika, ta pa ni »storil ničesar«, to je, ni spravil razgrajaca v škodo. Če torej drugi niso iz lipovega lesa, on tudi ni. Na mesto preplašenosti in nemira je stopila samozavest. Niti na misel mu ni več hodilo, da bi mogel on, baš on, iz nerodnosti kaj storiti, kar bi ne bilo prav in kar človeku nakopljaje sitnosti na glavo.

Peljal se je med vrste ribičev, kjer se, kakor je bil zvedel, pač lahko proda prašiča. Po cesti nasproti so se vozili korakoma mirni kmetje, ki so vpili: »Krompirja, krompirja! Čebule, repe, korenja! Mleka, mleka, mle-eka!« Na to je obračal Maksim zdaj vso pozornost. Premišljanje, naklepi so se mu izražali v obrazu. Uspeh prevdakov se je pojavil dokaj nepričakovano.

»Svi-injo, svinjo, pujsiko,« je izbrulnil nenadoma v najvišjem tenorju. Šekec pa je tekal za sammi ter pomagal z glasnim lajanjem. Po tem klicu se Maksim obrne: nič posebnega se ni zgodilo. Zavpije še enkrat; zopet nič. Ker se na cesti nad njim ni nihče spodtikal, okrene v glavno ulico. Tu je bilo več prometa in hujši ropot; zato je svoje moči podvojil.

»Kdo kupi svinjo, svi-injo, svinjo!«

»Proč!« zakriči ob voglu redar ter zamahne z roko. Maksim se mu vljudno nasmezne ter mu pomigne z rokavico. Bil je paznik, ceste polne življenja, solnce je jasno sijalo in po mrzlem zraku je donelo radostno zvonjenje. Tudi Maksima se je nekako polastila veselost, mahal je z vajeti in kričal krepkeje nego poprej:

»Kdo kupi svinjo, mastno gospo, tu je!« Pri tem pa ga nekdo krepko sune v tilnik in mu vzame besedo.

»Ti, ne norčuj se; viš, jaz znam tudi ...« se okrene začudeno in presenečeno. Toda začudenje se mu je takoj spremeni v strah, ko je zagledal pred seboj divji obraz gorodovoja.*)

»Saj nismo ničesar storili, le svinjo prodajamo ...«

Redar lopne tudi kljuse po čeljustih, okrene oje in brene Šekca, ki se mu je spravil pod noge. Šekec pa ni bil plašljivi

*) Redarja.

vec in ni popustil: zacvili in zagradi redarja pod kolenom.

»Čegav je pes?«

»Naš, dragec, naš; od malega je pri nas ...«

»Hlače so državne! Tri rublje!«

»Kaj pravite, Bog vas varuj! Saj ti ni storil škode.«

»In kaj je to?« Redar dvigne nogo.

»Žena zašije, pa mir!«

»Vozi za menoj na stražo!«

»Nimamo časa, dragec ... Le poglej, kje je solnce ... zvečer moram spati doma ...!«

In Maksim mlaskne z ustmi in potegne za vajeti, da bi oddirjal.

Pol ure pozneje so se nahajali Maksim, konj, svinja in Šekec na velikem dvorišču pred stražo. Krog in krog visoko zidovje z okni. Tu so tekali »svitli gumbi« semintje. Maksim je stal gologlav pri svojih sanah, glavo globoko sklonjeno, bled kakor rjuha.

Mračilo se je, ko se je Maksim pripekljal skozi vrata policijske straže. Ko so bile sani na cesti, je udaril po konju, da se je spustil v galop. Ni še premislil, kam. Spočetka je podil konja instinktivno le naprej, da bi bil čimprej daleč proč od tega kraja, kjer je preстал toliko bridkosti in tak smrtni strah. Ko je bil tako preletel nekaj cest, ustavi žival ter si oddahne. Ob poti je neprestano psoval. Psoval je človeštvo, hla-

Kupujte vžigalice
„Slovenske kršćanske socialne zveze“
 z napisom:
„V korist obmejnim Slovencem“.
Zahtevajte jih povsodi!

Velika oblika teh vžigalic, ki se rabijo navadno v domačem gospodarstvu, ima takole zunanost:

Mala (žepna) oblika teh vžigalic pa je na eni strani taka:

Dve roki oklepiti slovensko trobojnico. Na vsaki strani pa je lipov cvet.

Druga stran pa je taka:

Slovinci, kupujte vžigalice le v škatlicah, ki imajo tako zunanost!

Štrajk kmečkih poslov v Italiji.

1. maja t. l. so začeli štrajkati kmečki posli v Parmi. Zdaj je štrajk skoroda končan. Trajal je dobra dva meseca. Zanimivo je proučiti, kako in zakaj je nastal in kako se je razvijal.

Parmška provincija je zelo rodovitna in v agrarno-tehniškem oziru na višku. Kmečki posli so organizirani v socialno-demokratski delavski zbornici — camera di lavoro — v Parmi, kmetje delodajavci pa imajo tudi močno organizacijo »Kmečko zvezo« (Unione agraria). Štrajk kmečkih poslov v Parmi je zgled za organizirani boj med kapitalom in delom v kmetijstvu, kar je v Evropi dozdaj bilo precej redko.

Samostojnih kmetov, svobodnega kmečkega stanu z lastnim zemljiščem je v Italiji malo. Pravi posestniki zemlje so

veliki bogataši, ki pa nimajo z obdelovalci zemlje nobenega stika, temveč dajo vsa posestva v najem in zapravijo dobiček po velikih mestih, še več pa v inozemstvu. Na obdelovanju zemlje so v prvi vrsti interresirani najemniki. Ti se dele v male najemnike, ki nimajo najetih tujih poslov, temveč kmetujejo sami s svojo rodbino, in velike najemnike, ki delajo s posli, delavci. Takih je mnogo v parmski provinciji.

Ti posli pa tudi niso vsi ene vrste. Imajo stalne posle, moške in ženske, dekle in hlapce pa dninarje, kateri se najemajo od slučaja do slučaja. Teh je največ. Kar se teh tiče, so njih delavske razmere v Italiji še zdaj zelo podobne onim, ki jih opisuje sveto pismo. Dninarji čakajo vsako jutro v mestu, kamor pridejo najemniki in jih najemo. Pravega dela imajo seveda samo ob žetvi in ob trgatvi. Kdor ve, kako malo živeža rabi italijanski delavec, posebno pa kmečki, ta si lahko predstavlja, kako slabe morajo biti plačilne razmere, da izbruhne tako dolgotrajni in hudi štrajk, kakoršen je divjal v Parmi. Seveda se pa tudi najemnikom bogve kaj dobro ne godi, ker jih na eni strani tlačijo odušni vladni davčni sistem, na drugi pa prodajanje ni zadostno organizirano. Za štrajkujoče posle so se zavzeli socialdemokrati, kar ni čudno, ker se od katoliške strani na Italijanskem veliko več govori in debatira kot pa dela. Škofje so pač izdali pastirsko pismo, ki pa ni dosti vplivalo.

Škoda je na obeh straneh. Na tisoče kmečkih delavcev je brez dela, nima nobenih dohodkov, štrajkovske podpore v denarju so neznatne — samo opoldne dobivajo nekaj jedi v strokovnem domu. Pa tudi najemniki so zelo na slabem. Živino so vsled pomanjkanja krme in ker je nihče ni mogel na pašo gnati, morali za nizko ceno prodati, prvi dve košnji sena sta pokvarjeni in kar se žita tiče, je zelo dvomljivo, ako ga bo moč vsega dobro spraviti pod streho. Vzlic temu so ostali trmasti. Kmečki posli so si vse pokvarili s svojim nastopom. Pomniti je treba, da je v Parmi do »viška« razvita takozvana »teppa«, to je sodrga. V predmestjih žive ljudje, ki niti delati ne marajo, temveč jih redi Bog kakor tice pod nebom. Iz njih se rekrutirajo zločinci. Ti so se med štrajkujoče zamešali in jih tako popolnoma diskreditirali. Delodajavci so na deželi proti stavkujočim, ki se napadali stavkokaze, nastopili z revolverjem v roki. Konečno so delodajavci dosegli tudi od industrijev, da so zaprli svoje tovarne v Parmi in vse delavce izključili. Ko je prišlo do nemirov, je vojaštvo zasedlo delavsko zbornico. Na posled je jelo mnogo kmečkih poslov zapuščati organizacijo in stavkokazi so se množili. Vlada je dala najemnikom na razpolago konjenico, ki je ščitila delavce pri žetvi. Žetev je zdaj skoroda končana. Zato je delavska zbornica nasvetovala, naj se štrajk opusti.

S tem agrarno gibanje v Italiji ni končano. Agrarna kriza se razširja vsepovsodi — zdaj se pojavljajo nemiri v Ankonu. Parlament in vlada bosta imela še mnogo dela, ako bosta hotela izboljšati razmere na kmetih.

Novi osebni kredit za uradnike.

(Dopis iz uradniških krogov.)

Kakor znano, določa na Dunaju osnovani uradniški kreditni zavod kot temelj za osebni kredit nov način zavarovanja,

namreč kratko padajoče glavnično zavarovanje. Slednje obstoji v tem, da se glavnični znesek zavaruje na življenje dolžnika, in sicer tako, da je v slučaju dolžnikove smrti med odplačevalno dobo, plačljiv ostali dolžni znesek. Ta znesek je ob pričetku amortizacije večji, tekom amortizacijske dobe se zmanjša ter popolnoma preneha, čim se je odplačal dolg. Na Nemškem se je skušalo ta način zavarovanja uvesti pri razdolžitvi zemljišč; to se pa ni posrečilo. Navzlic temu se hoče uporabiti sedaj na Dunaju ta posebni način zavarovanja v prid uradnikom, s katerim bi se baje prištedili milijoni. Neki strokovnjak v zavarovanju opozarja na to, da bi se ne dobila družba, ki bi sklenila zavarovanje proti časovnim, vedno enakim premijam. Ker gre pričetkom zavarovanja za večjo svoto, bi bila namreč premija za prevzeti riziko premajhna, tako da bi vsaka družba v slučaju predčasnega poplačila dolga delala z izgubo. Dosledno bi se premija morala vplačati naenkrat že začetkom zavarovanja. Kakor se čuje, je v istini vložil nižjeavstrijski deželni zavod za zavarovanje v potrjenje tarif, ki temelji na enkratni premiji. Po tarifu prvega splošnega uradniškega društva Avstro-Ogrske znaša ta premija 5½ odstotno obrestovanje dolžnega kapitala, in če je dolžnik star 30 let, za desetletno amortizacijsko dobo 53 K 30 h pri tisoč kronah. Dolžnik bi moral plačati torej ob sprejetju svojih obveznosti premijo naenkrat. Ker pa bi bil ta odbitek preobčuten, ne ostaja upniku drugega, kakor se na drug način odškodovati, ter dosledno seči po povišku letne amortizacijske kvote.

Ako vzamemo za podlago obrestno mero 5½ odstotka, znaša letna amortizacijska kvota za znesek 1000 K, ki se ima plačati v desetih letih, 129 K 84 h. Po časniških poročilih obeča novi uradniški kreditni zavod, da se bo docela plačalo tako posojilo z mesečno amortizacijsko kvoto 11 K 66 h tekom desetih let. Mesečno 11 K 66 h pa znaša 139 K 92 h na leto. Če se torej potrudimo računati, pridemo na to, da znaša obrestna mera, upoštevajoč mesečne obroke po 11 K 66 h, ne 5½ odstotka, ampak 7½ odstotkov. Kratko, padajoče zavarovanje ima torej za posledico izdatno zvišanje obrestne mere. Venoer se čuje, da se predjmi pri že obstoječih uradniških kreditnih zavodih tako podražujejo, ker se sili dolžnika k zavarovanju. Kaki pa so stroški navadnega zavarovanja? Mož 30 let plača za zavarovani kapital po 1000 K letno premijo 24 K. Ako vzamemo 60stotno obrestno mero in letno amortizacijsko kvoto po 132 K 72 h, znaša to na leto 156 K 72 h, torej v primeri z zgorajšnjimi 139 K 92 h na leto za 16 K 80 h več ali 168 K v desetih letih. Za preveč vplačano svoto je dolžniku po preteku amortizacijske dobe na prosto razpolago polica 1000 K, ki je njemu in njegovi družini v bodoče varna zaslomba, dočim nima na padajoči način zavarovani dolžnik, ko jenjajo njegove plačilne obveznosti, ničesar. Kratko zavarovanje preneha z odplačilom zadnjega obroka in dolžnik ima le še spomin, da je plačeval 7½ odstotkov. Tako izgleda pocenjenje uradniškega kredita v pravi luči.

Vsled spojitve predjuma s padajočim zavarovanjem utesni se ne malo dolžnik. Izostati ne sme niti z enim samim obrokom, ker bi se sicer takoj predruščil odplačevalni načrt in vsled tega tudi zavarovalni pogoji, ki so z njim v zvezi. Od-

goditev vplačanja enega ali več obrokov, obnovitev posojila, kar se je po dosedaj navadnem načinu zavarovanja življenja prav lahko in brez težko izvršilo, sta pri padajočem zavarovanju celo izključena. Korist kratkega padajočega zavarovanja je torej prav dvomljiva ter nikakor ne moremo uvideti, kako bi se tem načinom dali celi milijoni prihraniti; nasprotno smo prepričani, da bi bila škoda, ako se uradniki po tej novi osnovi odvrtaajo od zavarovanja na življenje. Poslednje je zanje in za njih družine velike vrednosti. Zavarovalna polica, katero si uradnik z ozirom na nizke zavarovalne premije v mladih letih lahko preskrbi, povečuje njega kreditno sposobnost. Ne odgovarja pač resnici trditev, da bi zavarovanje življenja podražilo najeto posojilo. Zgodi se lahko, da kak agent dolžnika prepriča, da se zavaruje za večjo svoto, nego bi bilo potrebno za prošeni predjum — to pa najbrže, da sam doseže večjo provizijo; takega očitnega izkoriščevanja od strani agentov se lahko vsakdo sam varuje. Iz gornjega lahko vsakdo sklepa, da torej novo padajoče zavarovanje uradniku ne more nadomestiti dosedanjega navadnega zavarovanja za slučaj smrti in doživetja.

Znanost in umetnost.

* **»Dom in Svet«** ima v 8. številki naslednjo vsebino: Rodoljubje na deželi. Povest. Spisal dr. Fr. Detela. (Dalje.) — Jaz ljubim svojo dušno bol... Zložil Anton Medved. — Jurčič-Gerstäcker. Spisal profesor Ivan Grafenauer. — Mater Dolorosa. Zložil Silvin Sardenko. — Biseri. Povest. Spisala Lea Fatur. (Dalje.) — Utrinki. Zložil G. Koritnik. — Belokranjski reformatorji. Spisal Leopold Podlogar. (Dalje.) — Bilne. Spisal L. Lenard. (Dalje.) — Zelja. Zložil Anton Medved. — »Kraynska Kroneka«. Slovstveno-zgodovinska beležka. Podaja dr. Josip Mantuan. (Konec.) — Književnost. — To in ono. — Slike: Z doma. I. Vrbanija. — Št. Rupert na Dolenjskem z Veselo goro. — Iz jubilejskega spreveda: Cesar Franc Jožef gleda štoje spreved (Laudonovi vojaki iz sedemletne vojske.) — Iz jubilejskega spevoda: Kranjska skupina: Fanfaristi, banderij, zeleni Jurij, belokranjska svatba. — Iz jubilejskega spreveda: Kranjska skupina: Ljubljanska okolica. — Iz jubilejskega spreveda: Slovenski Ziljani. — List iz Pohlinove »Kraynske Kroneke« v c. kr. dvorni knjižnici. — Iz jubilejskega spreveda: Gorenjke z avbami. — Iz jubilejskega spreveda: Gorenjski cokliar in pastir z bisago. — Iz jubilejskega spreveda: Dalmatinci. — Iz jubilejskega spreveda: Galicija. — »Dom in Svet« izhaja prvega dne vsakega meseca. — Urednika: dr. Mihael Opeka za leposlovje, dr. Evgen Lampe za znanstvo in ilustracije. — Založnik in lastnik: Katoliška Bukvarna. — Tiska Katol. Tiskarna v Ljubljani. — Naročnina: 10 K, za dijake 7 K, za Ameriko 3 dolarje, za Italijo 13 lir, za Nemčijo 11 mark. Sprejema lastništvo in upravnitvo v Katoliški Bukvarni.

* **»Čas«**, znanstven obzornik. Izdaja Leonova družba. Leto II., zvezek 7. in 8. Vsebina: Problemi o sodobnem dušeslovju. (Franc Terseglav). — Delavsko zavarovanje. (Državni posl. prof. dr. Krek.) — Slovenski narod, njegova inteligenca in dijaštvo. (Razvod od l. 1848.). (Jos. Puntar, Gradec.) — Še: ločitev Cerkve in države. (Dr. A. Ušeničnik.) — Liberalizem v go-

če in nazadnje Šekca. Zdaj je bil sam s kljusetom. Šekca so mu vzeli, ne da bi se usmilili gospodarjevih prošelj, njegovega rotenja. Na konopcu so ga odpeljali. Svine tudi ni bilo več na sanah: Maksim jo je oddal za celih pet rubljev.

Zdaj mu ni trebalo več mimo ribičev. Pa tudi domov še ni mogel; pred vsem mora nakrmiti izstradanega konja, potem treba rešiti kaftan, ki so si ga obdržali v krčmi kot varščino za prenočevanje. Z eno besedo: Maksim mora ostati nočjo še v mestu.

V oknih so se že svetile luči, ko je prispel do vrat, kjer izpregajo. Tam je bil, za praznik, strašen hrup. Vsi došleci so bili na cesti ter pohajkovali okoli krčme, grizli mak in klicali drug drugemu dovtype in psolve. Govorjenja ni bilo ne konca ne kraja, pijanci so si prizadevali, da bi čim glasneje rjovel. Tudi vrata gostilne niso bila na miru, vedno zopet so se odpirala novim gostom; neprestano so hreščali stežaji in je žvenketala veriga. Od tam so vreli vse vprek različni glasovi; med njimi se je ostro ločil od cviljenja harmonike hripav, pijan glas:

»Le pridi v izbo, prazna je peč;

On pa naj spi, kjer mu je všeč!»

Besede so bile kakor odsekane, in nečije noge v opankah od ljubja so zamolklo a krepko udarjale pesmitakt.

»Krokajo!« si je mislil Maksim, ko se je prerival skozi množico na dvorišče. Popraskal se je na temenu in se spomnil svoje Marje: »Ti, Maksim, ti, da mi ne boš...!« so mu zašumele v ušesih njene besede, ki mu jih je rekla v slovo. Spomnil se je svoje obljube, da prinese vse, vse do zadnje kopejke.

»Hla-ace!« je godrnjal Maksim, ko je izpregal konja. »Krista ni pri vas... tri rublje... fej! Ja, ali si ti s hlačami vred vreden tolikoga denarja?«

»Za koliko si prodal svinjo?« je poizvedovala kuharica, ko je vstopil Maksim v izbo.

»Za denar.« odgovori nevoljno in se vsede v oddaljen, temen kot. Tam vzame umazano mošnjo iz nedrij in prešteje denar. Dva rublja! Maksim vzdihne.

»Ali vam imam mnogo dati? Tri pe-tice, ali več?«

»Oves ste imeli?«

»Pet funtov sem ga vzel.«

»Torej, za vse skupaj 37 kopejk.«

Maksim je zmajeval z glavo. »No, to je ljudstvo!« — plačati pa je le moral.

»Moj kaftan ven!« je dodal, položivši denar na mizo.

»Dobro.«

Pojedel je kos črnega kruha ter se spravil na peč. Dolgo se je premetaval; pri sru mu je bilo tesno. Videl je uspeh svoje vožnje, mislil na dom. Videl je lačno

družino, in toga ga je grizla bolj in bolj. Časih se je žalost spremenila v divji srd; vrgel se je na drugo plat, stiskal pesti, pljunil in grdo psoval. A besnost je odrevenela in zopet mu je žalost zalila dušo in srce se mu je krčilo v bolečinah.

Iz pivnice je prihajal votli šum razuzdanega vrenja; hripavi glas se je razločeval z razsekanimi besedami:

»Le pridi v izbo, prazna je peč.«

Harmonika je cvilila brez prestanka, in čulo se je topotanje nešteti plesalcev.

Dolgo je Maksim poslušal te glasove. »Krokajo,« reče nazadnje ter skoči tako naglo s peči, kakor da ga je kdo sunil z nje.

»Vseeno, ne pomaga itak nič!« je godrnjal gredé ter izginil za vrati.

Za hip je stal pred omrežjem v gostilni. Že prej je omenil »gospo« in zdaj je premišljal, ali naj še enkrat prične s tem.

»Tu, dravec, daj mi še en glažek!«

»Za koliko, za tri ali pet?«

Maksim se je za trenotje obotavljal, potem pa odločno dejal: »Vseeno, prinesi za pet.«

In čez uro se je objemal z rdečelasim kmetom ter mu razlagal svoje gorje.

»Ne, prijatelj, reci mi: naenkrat hlače za tri rublje! He, je-li to morda pravica, he, dravec?« ...

»Seveda, ti-le...!«

»In hlače, saj so vendar cunja. Stanejo vsega poldrug rubelj. Jaz pa sem odrinil tri, tri nove, dravec!« ...

»Cunja ali ne, državne so. Viš, to je tisto,« se vmeša neki gost z bližnje klopi. S to opazko je bil zelo zadovoljen; veselo je pomežikaval in stresal glavo.

»Misli! sem, da prinesem vsega vkup kakih osem rubljev domov, in zdaj, viš... ne svinje, ne Šekca! Pes, moj je bil. Saj on mu je raztrgal hlače. Hotel sem kupiti moke, pa, tu ga imaš! A-ah! Natoči nama, dravec, vsakemu še dvojnati glažek! Vseeno — ne pomaga itak nič.«

Kratki zimski dan je dožareval in ugašal. Oblaki, ki jih je rdečil solnčni žarek v slovo, so zgubljali rujni soj in siveli, temneli. Z motne modrine neba je svetil blede srp lune.

Nad Neplujevim selom se je zgostil večerni mrak. Noč, popolna noč je bila že v Maksimovi sobi. Majhni okni, katerih šipe so bile na mnogih mestih zastrtle z umazanimi capami in pokrite s prilepljenim papirjem od sladkorja, — je prevlekel debel led. Tako sta požrli še ostanek dnevnih svetlobe, ki je valovala po cestah. Po kotih, pod stropom, na tleh, povsod je lezla neprodirna tema. Tiho je bilo v sobi, tako tiho, kakor da je prazna, a časih je globok vzdih prodril to grobno tišino.

spodarstvu. (Ivan Podlesnik.) — Matija Naglič in njegova rokopisna ostalina. Prišpevki za slovensko slovstveno zgodovino (1680—1830). (Fr. Rebó.) — Kulturne slike z Balkana. III. Balkanska carica. (Dr. J. Debevec.) Slovenska trgovska šola. (Iv. Podlesnik.) — Nove knjige. S. Gregorčič: Poezije IV. (I. S.) — Snopek: 1. Studie Cyrillo-Methodějské. 2. Konstantin-Cyrill a Methoděj, slovanští apoštolé. 3. Methodius Slavorum apostolus quo sensu orthodoxus declaratus sit. (Dr. F. Grivec.) — Dr. G. Reinhold: Der alte und der neue Glaube. (F. G.) — P. Špaldák: Člověk a zvíře. (F. G.) — Listek: Kulturna debata v državem zboru. — Resnica o Ricmanjih. — Biolog dr. J. Reinke. — V proslavo 1500letnice sv. Zlatoust. — Meditace. — Predsodki proti »Latincem« med Srbi in Bolgari. — »Věra v Žizň.« — »Dokumente des Fortschritts.« — »Himmel und Erde.« — »Čas« izhaja po desetkrat na leto. Naročnina: 5 K. za dijake 3 K. Za člane »Leonove družbe« je naročnina plačana z letnino. (Letnina rednih članov 10 K, letnina podpornih članov 6 K.) Naročnino sprejema: »Leonova družba« v Ljubljani.

*** Anekdote o cesarju Francu Jožefu I.** V knjižnici anekdot, ki jo izdaja Robert Lutz v Stuttgartu, je izšel nedavno zvezek anekdot o Habsburžanih. Tu je nanižanih mnogo lepih pripovedk iz življenja Habsburžanov od Rudolfa I. (1218—1291) do cesarjeviča Rudolfa po časovnem redu. O našem cesarju se tu pripoveduje med drugim sledeče: Ko se je Franc Jožef I. s so-progo leta 1885 sešel v Gasteinu z nemškim cesarjem Viljemom I., je hotel poslednji našega cesarja in cesarico na vsak način spremljati. Franc Jožef je prosil si volasega prijatelja, naj se ne trudi, toda Viljem I. ni hotel popustiti. Naš cesar mu nato zakliče smehljaje: »Tedad Ti zapovedujem, da ostaneš!« Nemški cesar je bil namreč oblečen v kroj avstrijskega polkovnika in je moral ubogati; vzravnal se je, salutiral ter se pristrčno poslovil od višokega para. — Dne 30. avgusta 1886 so polagali v Budimpešti zaključni kamen v štabovem poslopju Franc Jožefove konjeniške vojašnice. Cesar se je bil že podpisal na spomenici, ki so jo imeli vložiti v zadnji kamen; za njim so se podpisovali nadvojvoda Jožef, ministri in ostali dostojanstveniki. Prišla je vrsta na zbornega poveljnika, grofa Pejačevića. Ta prične nekaj stikati po žepih, nakar mu cesar ponudi svoj — ščipalnik. Grof si ga nastavi, podpiše, stopi v ozadje, a raztrešen, kakor je bil, pozabi ščipalnik vrniti. Smehljaje zahteva cesar svojo last, rekoč: »Gospod grof, darovati pa Vam ščipalnika nisem hotel!« — Na nekem dvornem plesu opazi cesar znano gospo, katere žalostni obraz nikakor ni bil v skladu z veselo svečanostjo. Takoj stopi k njej ter jo vpraša sočutno: »Zdi se mi, da ne delite splošne radosti, grofica. Kakšno skrb imate?« — »Težko, Veličanstvo,« odgovori gospa.

Marja sedi pri oknu, glavo naslanja v roke. Težko ji je pri srcu, ko čaka Maksima. Slutnja nesreče ji tišči dušo. Po njenem računu bi moral biti Maksim že sinoči doma. In zdaj je že minula cela dolga noč in še ves dan je prešel, a njega ni in ni. Nocoj je bil starosta zopet pri nji in je ukazal, da mora Maksim jutri gotovo v srenjsko hišo: »Ukaz je, da bo tepen,« je rekel odhajaje in grozil, da popiše, kar je v hiši.

Vzduh v sobi tlači skrb kakor mōra. Marja sedi pri oknu ter se tiho joče. Na peči leži »stari«, Maksimov oče, bolan, slaboten starček, se valja v svoji obleki, vzdihuje in tiho stoka: »Gospod Jezus Kristus!

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespud redehter!

Kokr sm vidu in teden na iblanskeli vogleh napopan ene tku šekaste cegice, kokr kašn onštajharsk fertah, sm s precmislu, de u spet neki pusebnga u Iblan. Šou

sm mal bliži, de vidm kua pomenja te fleki na pupiri in sm vidu, de »Iblansk Zgun«

»Ko sem vstopila v te dvorane, so mi naznanili, da mi je v Trstu obolel mož. Da bi me ne prestrašili, so mi vest doslej prikrivali. Štiri dni že nimam vesti o soprogu — štiri dni, Veličanstvo — v takih okoliščinah cela večnost!« Cesar reče nekoliko tolažilnih besed ter odide. Po razmerno kratkem času se vrne k grofici ter ji izroči brzojavko, glasom katere je soprog najhujšo nevarnost prestal. Cesar je, ko je bil odšel, brzojavno vprašal v Trst, kako je z grofom. — Navedena knjiga stane broširana 2, vezana 3 marke. Dobi se jo potom »Katoliške bukvarne«.

AVSTRO - OGRSKA.

Izkušnje na dunajski češki šoli Komenskoga.

V seji dunajskega občinskega sveta 3. t. m. je mestni svetnih Tomola ostro napadal naučnega ministra Marcheta, ker je dovolil, da se smejo vršiti zdaj izkušnje učencev na češki dunajski zasebni šoli, medtem ko so se prej vršile v Brateslavu. Izkušnje se vrše v navzočnosti enega člana okrajnega šolskega sveta. Izdajajo se od zdaj naprej državno veljavna izpričevala. Tomola smatra, da je to napad na enotnost nemškega šolstva na Dunaju. Dr. Lueger je pritrdil Tomoli in izjavil, da odstopi zadevo mestnemu svetu, da odbije napad na nemški značaj dunajskega šolstva. Zadeva je sledeča: Naučni minister Marchet je odklonil prošnjo čeških poslancev, da bi postala Komenskoga šola javna. Pač je pa dovolil, da bodo izpraševali učence na Dunaju učitelji brateslavske šole in se učencem ne bo treba več voziti k izkušnjam v Brateslav. Izpričevala se pa izstavijo v Brateslavu in se tudi učenci vodijo v brateslavske šolske zapiskih. Nizjeavstrijski deželni šolski svet je pritrdil naučnemu ministru in predlagal, naj bo navzoč pri izkušnji tudi član dunajskega okrajnega šolskega sveta. Svobodomiselni listi naglašajo, da hočejo krščanski socialci strnoglaviti na ta način Marcheta.

Reaktivirani okrajni glavar.

Gališkega okrajnega glavarja grofa Lasockega so svoj čas vpokojili, ker je volil v prilog poljske ljudske stranke. Zdaj so pa grofa reaktivirali, ga prideli poljskemu ministrstvu, kjer nastopi zopet službo 11. t. m. kot sekčni svetnik.

Rusini in morilec gališkega namestnika.

»Dilo« poroča, da so se Ivovski Rusini, na čelu jim poslanec Petrycki, podali k materi morilca Siczynskega in ji izjavili svoje občudovanje zaradi njenega heroizma. Popoldne so se ji pa poklonile rusinske matere, ki so izjavile, da vsaka Rusinka smatra morilca za svojega brata. — Ustanoviti nameravajo tudi rusinsko ljudsko šolo, »Ustanovo Elene Siczynski«. Na smrt obsojeni Siczynski piše v ječi neko znanstveno delo.

Gibanje »Proč od Rima« v Inomostu.

V protestantizem prestopi 4. t. m. 12 svobodomiselnih inomoških študentov. A tudi socialnodemokratski delavec izjavlja, da bo šel »Proč od Rima«.

Italijansko vseučiliško vprašanje.

Italijanskemu vseučiliškemu odboru, ki je vprašal Marcheta, kako stoji zadeva z italijanskim vseučiliščem, ni naučni minister ničesar obljubil in tudi ne naznanil, če in v koliko so napredovala pripravljana dela.

Nemški tabor.

Z ozirom na jezikovno vprašanje pri hebskem okrožnem sodišču nameravajo Nemci sklicati nemški tabor.

Dr. Určlov odstop dementiran.

»Freundenblatt« poroča, da višjemu generalštabnemu zdravniku dr. Urielu niti ne pride na misel, da bi prosil za vpokojitev. Vojna uprava bi njegove prošnje tudi ne vzela na znanje.

Oprošeni Črnogorci.

Kotorsko porotno sodišče je oprostilo z desetimi proti dvema glasovoma štiri Črnogorce, ki so jih prijeli meseca novembra minolega leta zaradi suma, da so zapleteni v znano črnogorsko bombno zaroto. Predsednik sodišča jim je naznanil, da bodo oddani kotorski politiški oblasti.

Kompromisna pogajanja med Hrvati in Mažari.

Poslanec Zagorac objavlja podrobnosti o pogajanjih med Hrvati in Mažari glede na odpravo spora med obema narodoma. Pogajanja je povzročila neodvisna stranka. Dogovorili so se do zdaj: Sedanjio vlado nadomesti nova, začasna vlada. Novi ban naj izjavi, da je odgovoren le saboru in da ni eksponent ogrske vlade. Nadalje naj izjavi, da jezikovno vprašanje ne spada pred regnikolarno deputacijo, ker je vprašanje že rešeno po nagodbeni postavi. Pogajanja so prekinili. Nadaljujejo jih jeseni.

Odprava žitne termske trgovine.

V ogrski zbornici magnatov je utemeljeval poslanec Robert Zselenszky svoj predlog o odpravi žitne termske kupčije. Prepove naj se tudi diferencialna igra glede na žito in moko. Dr. Wekerle se je izjavil proti predlogu. Predsednik izjavi, da je glasovalo 26 magnatov proti, 23 pa za predlog. Grof Zselenszky izjavlja, da se je predsednik zmotil. Glasuje se še enkrat. Za glasuje 24, proti tudi 24 magnatov. Predsednik predlaga, naj se sklepa o predlogi jeseni. Vname se daljša razprava. Končno izjavi predsednik, da se pridruži onim, ki so proti glasovali. V nadaljni razpravi je še izjavil naučni minister Apponyi, da mora dobiti država na šole več vpliva. Polaga veliko važnost na harmonijo med državo in cerkvijo, a obstati smejo le strogo moralne in narodne šole.

Proti nemažarskim učiteljem.

Biharska stolica je uvedla disciplinarno postopanje proti 8 grškokatoliškim in 47 pravoslavnim učiteljem, češ, da vzgajajo otroke v Madžarom sovražnem smislu.

NEPRIJETNOSTI V NEMČIJI.

O položaju v Nemčiji piše neki nemški državni poslanec: Zadnje pruske deželnoborske volitve so prinesle centrumu in konservativcem 18 mandatov na račun liberalcev, kar seveda vladnemu bloku ni všeč. Bülow je zato prečital le kratko kraljevo poslano. Prestolnega govora ni bilo. Oglasili so se precej tudi socialni demokrati, ki jih je sedem v novi zbornici. Govori se, da Bülow ne ostane več dolgo kancler. Praviijo, da ga cesar zato kraljevo hvali, ker kmalu izgine. Izkušnja namreč uči, da cesar ravno take državnike zelo hvali, ki potem kmalu izginejo. Bülow tudi slabo zgleda, ker boleha. Njegovi prijatelji trde, da odstopi jeseni. Njegov odstop pa najbrže še pospeši slab mednarodni položaj. Ne more se skrivati, da bi Nemčijo v resnem slučaju le malo podpirale druge države. Nemci sicer zaupajo svoji armadi in mornarici, a prijetno pa le ni, ko vse ve, da čaka veliko velevlasti le na priliko, da zgrabijo Nemčijo za vrat. Zelo se pa baje utrđi stališče Nemčije, če izvedejo državno finančno reformo, za katero je cesar Viljem nastopil v svojem hamburškem govoru. Ljudstvo ji težko pritrdi. Saj bi znašali višji davki 450 milijonov mark na leto. Povišati nameravajo davek na pivo, žganje, tobak, obdavčiti pa uporabo plina in elektrike in razširiti davek na dote tudi na otroke in zakonske.

SRBSKA KRIZA.

Mladi radikalci še vedno zahtevajo, naj se razpišejo nove volitve, ko se sklene trgovinska pogodba z Avstro-Ogrsko. Velimirovič je pooblaščen, da se pogaja na široki podlagi z mladimi radikalci.

GENERAL GOLTZ V TURČIJI.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Carigrada, da se je vršil nedavno turški ministrski svet, ki se je posvetoval o tem, kako reorganizirati vojaštvo v Makedoniji. Sveta se je udeležil tudi nemški general von der Goltz. Zelo značilno. Očividno Nemčija Turčijo pregovarja, naj se ne uda reformnim načrtom Anglije in Rusije.

RUSKA DUMA.

Duma je potrdila proračun o dohodkih, ki izkazuje dve in pol milijarde. Finančni minister je pritrdil izraženim željam in naglašal, da je preizkušnja vladni finančni zistem popolnoma prestal, ker presega dohodki kljub vojski in notranjim nemirov za 83 milijonov stroške. V dumi je vložila levica in več oktohistov, 103 poslanci, predlog, naj se odpravi smrtna kazen.

nisa tli pr razviti fane drejna delat. Pol sm naprej zvedu, de u »Iblansk Zgun« u se bota zvečer pu mest iz baklam svetu, kat je tud čist udveč zdej, ke mama zravn elektrike tud gasbelajhtinga, in pa de jh uja pud oknam botree gespe Trnakockituve ene par zažingal. Ke vem, de gespa botrea tud več tistga »Zgunuga« aja tutu» usak večer sladku zaspi, se m tud ta žingajne ni zdou glih putrebn in b blu velik bl pametu, de b jh šou »Iblansk Zgun« tist večer ene par zapet ke pud voku gespe Milice Hribarijuje in pa gespe dohtar Taučarjuve, ke jima fržmagajne, de jh je »Iblansk Zgun« tku nazai pustavu in druga za botrea zbrau, ke še za tu putenta nima, ni dau ta prauga spajna. Pu špetakelne, ke ga uja pučel pu mest, se uja pa spet zbral u ta »Narodno dome« na prijatlsk sestank, kokr je blu videt na tistmo drukajn. Al je biu tud razstank prijatlsk, tist pa ni puvedu drukajne in ta nar bl gvišn »Iblansk Zgun« sam tega ni vedu.

Tu use se je mel zrihtat že ta 27. zvečer, zatu de ni za ta 28. usta! preveč dela. Ta 28. so mel pa spet skp za pridet u ta »Narodno dome«, de razvijeja fana in zabijeja še tisteh par žebli vajna, kulker jh je Zor puzabu zabit in de u tku use vorkn z a b i t, kar u šlu pu meste naukul.

Use tu sm zvedu iz tistga drukajna in zatu sm se začeu za ta reč mal bl intererater, če u šlo res use tku, kokr je nadrukan. Še clu na pajngoi sm šou pugledat, kdu se u use prpelu pumagat »Iblanskmo Zgune« cile dusegat, če prou me je Cirklophar mal izpud čela gledu.

Pršlu je res precej ldi, al kokr sm vidu, sa pršli te lde pu drugeh upraukeh u Iblana in se za Cirklopharja še zmenil nisa in za negau »Zgun« in ke je začeu pr gurejnskmo cuge Cirklophar upit: »Kurošci iz Rožne duline nastop!« se ni druh

uglasu, kokr kundekter, de je reku: »Mit dem cug zan kane Kerntner kuma, i allan bin Kerntner, hob ober jezt ko cajt; wen s noher a por Krigl pir coln voln, bin i šon dabai!« In iz Rožne duline na Koroškem res ni blu nubenga; pršou pa je iz štefletencugam tist Jeločnik iz iblanske Rožne duline, ke se ga ulan ene ženske upraskale, pa se je zdej že pucajtu.

No, pa tu s Cirklophar ni dost h src gnou. Šter fane je »Iblansk Zgun« use gleh skp spravu, in tu je blu še clu dobr; je biu saj tist venčajne preh fertik pred »Narodno dome« in pa več percioni sa se dubl pr bankete za tri krone, kokr b se drgač dubl, če b blu več ldi na bankete ket 34.

Kokr sa bli iz zabijajnam žeblou in iz tistmo venčajnam enkat fertik in sa gespe botre šlep udtrgal, sa ja pa mahnli pu mest naukul, da dubeja bulš apetit.

Velik jh ni maširal pu meste, iz fja-karjam se je pa sam Matičn tajnik gespud Šebenik iz celindram in frakam vozu, de sa bli tud frakari zastopan, pa tu je tku use glih, de sa bli le ta prau, pa je dobr. In ta prau sa bli zravn, tu se je prec vidl. Pusebn cimpermansk drušje je mogu bl zravn, de sa lohka cimpermami prec mera uzel, kuku velika truga u treba nardet, de uja »Iblansk Zgun« vajna spravl.

Nasreče se pr tem špase ni zgudl nubenec. Če jh ene par vu uzamema, ke sa ušli iz vrste na golaš, je use spet srečn prmašeral nazaj u ta »Narodno dome« na kusi, kjer sa ustal tulk cajta, de se je začela na vrte velika ludska veselica za mal ldi, in tud drgač se je ta maširajne pu meste tku puseču, de je sam Doberlet Cirklophari ket aranžeri punudu dobr plačana služba, de mu u pumagu pugrebe aranžerat in kokr sm slišu, je Cirklophar ta služba tud pruzeu, ke ga nč več prou na veseli u gasfabrk buklu prepelavat.

PERZIJSKI PREOBRAZ.

Odkar se je proglasilo v Teheranu 24. m. m. vojno stanje, ni bilo niti enega ropa več. Nikdar ni še bilo v Teheranu tako mirno, kakor je zdaj. Od 22. junija ni izšel noben časopis več. Iz Tebrisa poročajo o novih nemirih. Ko so revolucionarji razobesili belo zastavo, so jezdeci in reaktivarji oporali bazar. Revolucionarji so pričeli trobiti, odstranili belo in jo nadomestili z rdečo zastavo in zgradili barikade. Trgovine so zaprte, boj se ni obnovil.

Dnevne novice.

+ **Kdo hujska?** Zdaj, ko je na vseučilišnih nekoliko miru, prireja protestantovski pastor Mahnert iz Maribora v Inomstu shod, kjer bo agitiral za »Los von Rom« in po svoji navadi psoval katoličane. Torej kulturni boj za vsako ceno. Ampak če ga bodo bojevale take osebe kot je Mahnert, bo zelo klavirno izpadel. Čudimo se vladi, da teh protestantskih pastorej-hujskačev, ki so v verskem oziru tako degenerirani, da niti v Kristovo božanstvo več ne verujejo, ne zapodi preko meje.

+ **Na dunajskem konservatoriju** je dovršil svoje študije naš rojak č. g. Stanislav Premrl z odliko in je bil razen tega odlikovan z društveno svetinjo prijateljev glasbe na Dunaju. Iskreno čestitamo! — Pri sklepem koncertu na konservatoriju, dne 2. julija, je nastopil gosp. Premrl v 1. točki (Rheinberger: Koncert za orglje, orkester in tri rogove, F-dur) na orgljah in je svojo nalogo izvršil z mojstrsko spretnostjo!

+ **Vse »Slovenčeve«** čitatelje in čitateljice vprašamo, ali že imajo vžigalice »Slovenske krščansko-socialne zveze« na korist obmejnih Slovencev. Iz nekaterih krajev na Kranjskem še nimamo poročil. Po nekaterih krajih je pa agitacija premalo živahna. Kupujte samo naše vžigalice in zahtevajte jih povsod. Kupujte samo v trgovinah ki imajo naše vžigalice! **Somišljeniki in somišljenice, vzdramite se povsod, kjer še ni vžigalic »Slovenske krščansko-socialne zveze«.** Naročila sprejema: »Slovenska krščansko-socialna zveza« (Odsek za narodno obrambo) v Ljubljani.

+ **Potovalno listino** je izdala »Slovenska dijaška zveza« za katoliško-narodno dijaštvo v kakih 500 izvodih. Našemu dijaštvu bo dana prilika, da o počitnicah potuje po lepi slovenski domovini in jo proučuje, se medsebojno spoznava in obiskuje. Slovensko gostoljubje, ki je od nekdanj slovelo, naj bi se pokazalo i letošnje počitnice napram dijaštvu, ki se izkaže s »Potovano listino Slovenske dijaške zveze«. Vsaka »Listina« ima posebno številko, potovalno ime, potrdilo in podpis predsednikov in tajnikov ter potovalcev lastnoročni podpis. Vsi krogi, ki so naklonjeni katoliško-narodnemu dijaštvu, naj bi šli na roko dijakom potnikom. In gotovo bo to storila naša prečastita duhovščina, ki je vedno pomagala rade volje dijaku na potu, storila bo to tem rajši, ker bo prepričana, da pomore dijaku, ki mu je sveto to, kar je sveto nji in narodu. Pa tudi na druge prijatelje se obračamo; ako dijak ne more dobiti pri tovarišu potrebne, naj mu bodo odprta po možnosti vrata slovenske gostoljubnosti pri prijatelju našega gibanja. Vsem, ki bodo kakorkoli podpirali naše stremljenje, že vnaprej iskrena zahvala! — Odbor.

+ **Krščansko-socialno gibanje med Italijani v Istri.** V kratkem se vrši shod v Daili v Istri, kjer bo poročal dr. poslanec Spadaro o parlamentarnem delu. Govoril bo tudi delavni župnik Vattovaz. Naznanjenih je mnogo društev z zastavami. — Pri prihodnjih volitvah za istrski deželni

Drejna na te veselice ni blu in če je prou usak gost sedou pr soj miz, je use glih še en par miz prazneh ustal. Če b na bla na te veselice »pupolna društvena godba«, b še tulk ldi na blu, de b se izplačal muska špilat. Vesela tudi ni blu ta prauga in men se je na te veselice zdel glih tku, kokr kedr grema ud kakšga pugreba h Figaberte na kašn liter. Bolču Pepe je biu pa še clu prou slabe vole tist pupoune in je ket muzikderehtar tistga meskonta, ke na ta velk boben razbija, pušten uzmerju, za kua tku lenoba pase in sam učaseli na boben udar, drgač pa pučiva. Ke se je pa meskont zguvarju, de ma na notah pauze zacahnane, se je pa zaderu nad nega: »Kua greja men tiste toje pauze am. Mi te plačama zatu, de na boben špiláš, ne pa zravn bobna dremleš, in špilat morš, drgač pejd pa dam in mi t uma obcugal!« Tku hudga muzikderehtarja še nism vidu in pud negava kumanda b na tou bt za nuben gnar

Bořtatu Pepe iz Kudeluga.

zbor upajo italijanski krščanski socialci priboriti si že izpočetka tri mandate.

+ **Delo liberalcev.** Na Goriškem je v liberalni zvezi nepolitičnih društev 80 društev. »Soča« pravi, da jih bo v kratkem 100. Somišljenikom na Goriškem je treba podvojenega odličnejšega dela kot doslej. — Na Štajerskem se je vršil ustanovni občni zbor »Zveze narodnih društev na Štajerskem in Koroškem«. To »Zvezo« vodijo liberalni učitelji. Tej »Zvezi« je naznanilo svoj pristop 58 društev. Predsednik ji je učitelj Pesek, podpredsednik urednik liberalne »Domovine« Lesničar, tajnika Šandor Hrašovec in učitelj Flere, blagajnik pa združni uradnik v Celju Alojzij Terstenjak. Naši koroški posojilničarji, ki so še pri celjski »Združni zvezi«, sedaj vedo, kaj jim je storiti... Nikjer naj nas delo liberalcev ne najde nepripravljenih. Somišljeniki, v vsako župnijo »Slovensko katoliško izobraževalno društvo«!

+ **Socialno-modroslovni kurz** za naš akademski naraščaj na Sv. Joštu se kakor ponavadi tudi letos vrši avgusta meseca in sicer 18., 19. in 20. Predavali bodo dr. Krek, dr. Lampe in Terseglav. Kdor se še ni oglasil za tečaj, naj kmalu naznani svojo udeležbo pri Marku Natlačenu, juristu v Metliki. Mladi naši somišljeniki naj se kurza v obilnem številu udeležijo, saj štejejo dnovi na Sv. Joštu vedno med najlepše in najbolj poučne za naše fante!

+ **»Edinjaško«** solnce ponekod v Primorju že zahaja. Nedavno je bil napovedan shod zaradi volivne reforme pri Sv. Ivanu pri Trstu, pa je prišlo poslušat liberalno modrost komaj dvajset ljudi. Zato so morali shod odložiti. Pri drugem shodu pa je bilo približno 80 ljudi navzočih, od teh pa je bilo Svetoivančanov, katerim je shod bil namenjen, komaj deset! Ko so predavali v Sv. Ivanu dr. Krek, dr. Lampe in Terseglav, so imeli vsak desetkrat toliko domačinov za poslušavce! Na tem dejstvu nič ne izpremeni javkanje »Edinosti«, da vera v Sv. Ivanu pojema, čim manj pristašev ima — »Edinost«. Na vse zadnje bomo še doživeli, da bodo odborniki »Edinosti« oficielno na sv. Višarje romali, da se izpreobrnejo neverne svetoivanski krščanski socialci! Tako pisarjenje je dokaz, da tržaškim magnatom voda že v grlo teče. — Poročamo še, da v kratkem v Sv. Ivanu ustanovimo telovadni odsek in se nas mnogo udeleži prireditve v Škofji Loki. — Svetoivanski mladenič.

+ **Še en glas večine — pribit.** Bahajoč se v hotelu, da ima 46 glasov večine, pokazal je dr. Vilfan na Bohinjski Bistrici 29. min. mes., da ima še en jokajoče-tuleči glas na razpolago. Oh, papa! Heul!

+ **Jutrišnjega blagoslovljenja gasilnega in kmetijskega doma v Št. Vidu nad Ljubljano** se udeležijo tudi državni poslanec g. Franc Povše, ki bo imel slavnostni govor. Sodeč po pripravah za to slavnost bo ista nekaj zelo lepega in gotovo se bodo »Narodove« nakane izjalovile. Znani dopisnik iz Št. Vida v »Narodu« hujska in blati zaslužnega župana Belca. S tem pa dela samo reklamo za jutrišnjo slavnost.

+ **V kratkem se poroči odvetniški kandidat g. dr. Jožef Dermastia** z velepoštovano gospico Ivanko Pahor iz ugledne rodbine v Mirnu pri Gorici. Mladima zaročencema želimo obilo božjega blagoslova. Na mnoga leta!

+ **Znižanje obrestne mere.** Velike dunajske banke so sklenile, da znižajo obrestno mero za vloge od 4% na 3¼%.

+ **Sladkorno ceno** surovemu sladkorju so povišali za pol krone.

+ **Razglednic** ima še precej v zalogi »Slovenska dijaška zveza«. Naročajo se o počitnicah pri tajniku Francu Kovaču, stud. iur., Ljubljana, Ravnikarjeve ulice 10. Naši somišljeniki naj ne zamude nobene prilike pri raznih veselicah, da ne bi razpečavali naših razglednic!

+ **Slovo goldinarjem,** ki nikakor nečjejo izginiti iz prometa. Zakon, ki uvaja kronsko veljavo, nosi dnevnic 2. avgusta 1892., v moč pa je stopila kronska vrednost 1. januarja 1900. V 16, oziroma 8 letih bi se običajno pač lahko navadilo kron. Pa se ni. Krivo ni toliko ljudstvo, kolikor državne oblasti. Že to, da se nova veljava popolnoma krije s staro, je pospeševalo komoditeto občinstva, ki je računalo in računala še vedno po starem. Državni uradi so sicer dejanski izvajali posledice, pustilo se pa je, da se je n. pr. v gostilnah jedilne liste še vedno pisalo v stari vrednosti, in trgovci so, nekateri gotovo iz špekulacije, vedno naznanjali v svojih izlogah cene blagu v goldinarjih in novčičih. Takih stvari bi se že davno ne smelo trpeti. Tedaj bi se ljudje tekom toliko let pač bili privadili na krone in bi ne bili zdaj v nevarnosti, da bodo kaznovani, če se spozbijo. Od 1. t. m. zadene vsakogar kazni, kdor bi na računih, fakturah, ponudbah, v cenikih, naznanilih, javnih razglasilih, v izložnih oknih, pri razstavah, na trgih, v oglasih v časnikih itd., rabil staro goldi-

narsko vrednost. Pozor torej, da se obvarujete glob!

— **Ne dražite nas!** Pod tem naslovom piše »Slovenski Gospodar«: Mi resno opozarjamo slovenska sokolska društva, da prepovejo liberalnim listom napadati in blatiti naše telovadne odseke. Mi lahko telovadimo v društvu, v katerem hočemo, in pri liberalcih ne bomo vprašali za dovoljenje. Ako pa se bo še nadalje na nas streljalo, bomo pošteno vračali. Naša telovadna organizacija je sedaj na Slovenskem prva in najmočnejša in gotovo ni v interesu sokolstva, ki je z organizacijo daleč za nami, da nas njemu politično sorodni listi psujejo, kakor to delajo pouličnjaki.

— **Odborova seja slovenskih organizacij in pevovodij v Ljubljani** bo v četrtek, dne 9. t. m., ob 10. uri dopoldne v »Unionu« v dvorani »Slovenske krščansko-socialne zveze«. Odborniki se prosijo, da se seje polnoštevilno udeležijo.

— **Zdravniška vest.** Emer. I. sekundarij deželne bolnišnice in substitut deželne blaznice kranjske na Studencu g. dr. Pavel Metod Indra je začel po mnogoletni bolnišniški praksi v splošnih javnih bolnišnicah v Pragi, Brnu, Gorici, Ljubljani kot okrožni zdravnik v Planini pri Rakeku dne 1. julija ordinirati.

— **O ljubljani pletarski razstavi v Radovljici** se čuje na splošno jako ugodna sodba. Vsi obiskovalci sodijo, da take razstave Slovenci še nismo imeli. Zaraditega naj nikdo, komur je količjak mogoče, ne zamudi te redke prilike in si naj ogleda to zanimivo razstavo.

— **Učenci pletarstva,** ki se nameravajo iti šolat v pletarsko šolo v Radovljico, naj se priglase vodstvu pletarne nemudoma, da se jih vpiše. Redni pouk se prične 1. septembra t. l. Med tečajem vpisovati se, pomeni zamudo v pouku. Ker je šola v Radovljici povzdignjena v višjo šolo, se sprejme izredno več učencev.

— **Irska bogoslovca na Slovenskem.** Na Kranjsko sta prošli teden došla irska bogoslovca, brata Tom in William O'Byrne, ki sta že pred dvema letoma obiskovala prvi letnik tukajšnje bogoslovnice. Ostati hočeta med Slovenci tri mesece, da se do dobra priučita slovenščini, ker hočeta po končanih študijah delovati med Slovani v Zedinjenih državah. — Ako bi kdo izmed gg. duhovnikov imenovana gospoda hotel sprejeti za nekaj časa, blagovoli naj to naznaniti upravništvu »Slovenca«.

— **Na semenj v Mirnopeč** se je dne 30. junija t. l. prignalo do 400 glav goveje živine; prodano je bilo samo štiri pare volov, ker se vsak boji kupiti živino, ker ne bo mogel isti krmiti, kajti vsled grozne suše bode pomanjkanje krme gotovo že pred novim letom 1909 nastalo.

— **Slovenske napise** dobe postaje južne železnice: Nabrežina, Sežana in Devin. Dosedaj je južna železnica samo na Kranjskem imela slovenske napise na postajah.

— **Stavka v rudniku.** V dalmatinskem rudniku Velušič že dalj časa stavka 300 delavcev. Kot razlog navajajo delavci, da se uprava ne drži z njimi sklenjene pogodbe in da se jih zmerja. Zahtevajo tudi, da se odpusti nekega uradnika.

— **Šola družbe sv. Cirila in Metoda za Istro v Pulju** ima letos 385 učencev ter dokončuje deseto leto svojega obstanka.

— **Iz Buzeta.** (Predavanje. — Vino namesto vode.) Dne 14. in 21. junija sta predavala župnik Budin in profesor Novljan o našem največjem sovražniku, o kralju alkohola. Ljudstvo je z zanimanjem poslušalo. Predavanja se bodo nadaljevala. Je pa tudi potrebno, ker se pijančevanje v Istri čedalje bolj širi. V nekaterih vaseh v južni Istri so šolski otroci že zjutraj pijani. Ob letošnji hudi suši je skoro vsem vasem primanjalo vode. Vina ne morejo prodati za nobeno ceno, zato pa v obupu pijejo od jutra do večera. Vode ni, kruha ni, le vino je mnogim družinam vsakdanja hrana.

— **Gimnazija v Kranju** je štela, kakor povzamemo iz letnega poročila, koncem šolskega l. 1908. 300 učencev in dve privatistinj. Učni uspeh je jako ugoden, ker ima 38 učencev odliko, 189 in obe privatistinji prvi red, 20 drugi in 3 tretji red, 49 učencev pa ponavljajni izpit in 1 dodatnega. 26 štipendistov je prejelo za 4884 K 27 h ustanov, v dijaški kuhinji, ki je imela stroškov 4665 K 62 h, je dobivalo hrano koncem leta 53 dijakov, iz podporne založbe se je pa razdelilo podpor v znesku 475 K 85 h. V dijaškem konviktu je stanovalo 15 dijakov, nekateri zastoj. V bodoče se bo njih število, kakor se čuje, pomnožilo, kar je gotovo hvale in podpore vredno. Poučevalo je na zavodu 13 rednih učnih moči in 4 suplentje. Na prvem mestu prinaša letno poročilo začetek spisa profesorja Grafenauerja »Zgodovina novejšega slovenskega slovstva«, ki bo do-

bro došel zlasti dijakom, ker so v njem povzeti rezultati novejših slovstvenih raziskovanj. — Izražamo pa eno željo, da bi bilo namreč že prihodnje leto poročilo popolnoma slovensko, kakor je n. pr. letno poročilo II. državne gimnazije.

— **Slavni svedrovci! Važne aretacije na Reki.** Čitatelji se gotovo še spominjajo dunajske aretacije onega Korena, ki je bil procesiran in obsojen radi ubojstva in ki je ulomil v Jebračinovo trgovino v Ljubljani. Tedaj so prišli na to, da je bil Koren kolovodja onih slavnih vlomilcev, ki so tolike časa strašili po Trstu in po deželi. Potem je bila v Zadru zaplenjena škrinja, kjer so bila orodja »svedrovske stroke«. Bili so tudi v Zadru aretirani drugi prijatelji Korena in preiskava je sedaj v polnem teku. Tržaška policija pa je znala, da vsi člani slavne družbe, ki je bila bržkone jako mnogoštevilna, niso bili še v njenih zankah, in poizvedbe so tozadevno nadaljevali. Inspektor Karl Titz, ki je te dni izvedel, da so se nekateri člani svedrovske bande nahajali na Reki, podal se je tja in se lotil dela (ali privatno, kajti v Reki nimajo avstrijski policisti nikake oblasti). Delo je bilo kronano z uspehom: predčerašnjim sta bila radi sokrivde v tatvinah bande Koren & Co. aretirana dninar Jakob Jedrejčič, star 26 let, in krčmar Nikolaj Harabalja, star 35 let. — Predana sta bila deželnemu sodišču, ki jih bo zaslišalo. Preiskava je, če se ne motimo, v rokah preiskovalnega sodnika v Zadru.

— **20 letnico** obstanka Ciril-Metodove šole v Trstu praznujejo tržaški Slovenci dne 12. t. m. Šolarjev je letos 850. — Ciril-Metodova šola v Pulju obstoji 10 let in ima 385 šolarjev.

— **Smrti padec.** V sredo, 1. t. m. padel je kajzar Ivan Pustavrh, po domače Knapuc, iz Gabrja pri Dobrovi z neke prav visoke črešnje in bil takoj mrtev. — Pustavrh je bil pošten mož in jako priljubljen lovec; zapustil je ženo in devet nedoraslih otrok v veliki revščini.

— **Stekel pes.** Minulo sredo zjutraj se je že zopet priklatil stekel pes na Vič, napadel tam nekega psa in se tudi v cerkvenikovega sina zakadil, tako da ga je isti le težko z gnojnimi vilami prepolil in najbrže tudi ranil. Dotični pes je bil srednje velikosti in ni znano, kam je odšel, pa tudi ne odkod je na Vič prišel. Ljudstvo se torej opozarja, da naj strogo pazi na svoje pse, natančno izpolnjuje varstvene predpise in tako prepreči preteče nesreče radi pasje stekline, pa tudi sodnijske kazni zaradi zanemarjenja psov.

— **Pokopali** so merosodnega mojstra Antona Stadlerja.

— **Vodovod**, so pričeli graditi v Preski.

— **Tajni svetnik** je postal poveljnik 13. zagrebškega vojnega zbora fml. Gerba.

— **Veselica na Vrhpolji.** V nedeljo, 5. julija, priredi vrhpoljska Marijina družba veselico s petjem pri gosp. poslancu Iv. Lavrenčiču. Začetek ob 4. uri popoldne. K obilni udeležbi vas ujudno vabimo.

— **Poizkušen umor očeta.** Dne 30. t. m. so prepeljali v zagrebško bolnišnico usmiljenih bratov težko ranjenega poročnika v pokoj, Frana Radoševića iz Kloštra Ivaniča. Ranjenec je izjavil, da ga je zabodel lastni sin s kuhinjskim nožem v trebuh. Sin in soproga da sta mu že dalj časa stregla po življenju. Sina so izročili sodišču, proti soprogi je uvedena preiskava.

— **Nezgode pri dirki v Sarajevu.** Pri dirki v Hidfah je padlo s konjev devet jahčev. Eden izmed njih je mrtev obležal, dva sta težko ranjena, trije so lahko poškodovani.

— **Utonil** je sprevednik Karol Gehrung z Prvačine na Goriškem v Vipavi.

— **Lloydov parnik »Baron Gautsch«**, zgrajen v tujini in nedavno postavljen v dalmatinsko službo, ni za nič. Prošlo sredo je prispel iz Dalmacije v Trst z dveinpolurno zamudo. Stroji so tako nepravilno nameščeni, da kurjači ne morejo zdržati niti enega potovanja. Že na tretji vožnji iz Trsta se je najprej pokvaril en kotel, potem pa srednji stroj. Parnik so morali spraviti v arzenal, da ga popravijo. Pa Lloydova uprava zopet poreče: »V inozemstvu delajo parnike hitrejšje, solidnejše in cenejše«. In delavci v naših ladjedelnih morajo na tisoče na cesto!

— **Nova tvornica na Reki.** Društvo »Hungaria« zgradi na Reki veliko tvornico za pridelovanje vegetalnega olja.

— **»Svoj svome«.** Pod tem naslovom bo izdajal Milan Obradović v Belovaru nov list. Prva številka izide 15. julija.

— **Tudi tobak dražji.** S 1. t. m. so se podražile najrazširjenejše vrste bosenskega tobaka.

— **Baron Burian**, skupni finančni minister, se poda 18. t. m. na dopust na otok Wight.

— **Strela je udarila** v Turjanu, okraj Vrhovina, v odprt hlev ter ubila 36 ovac

in devet goved. Deklici, ki je bila tudi v hlevu, se ni nič zgodilo.

Sestanek hrvaških krščanskih socialistov — je vršil 29. m. m. v Križevcih.

— **Požar v sarajevski centrali** je postal na 1. t. m. Gasilci in vojaštvo so po napornem delu omejili ogenj.

— **Nagla smrt** je zadela nekega čez 80 let starega moža, ki je prišel v četrtek večer k posestniku Tratarju na Jesenicah fare Št. Rupert. Zjutraj so ga našli mrtvega — vsega v krvi. Doma je baje okrog Višnje gore.

Štajerske novice.

š **Mladeniški shod pri Sv. Trojci** v Slovenskih gorah obeta biti častno obiskano. Osnova se bo tudi tokrat telovadni odsek za Slovenske gorice.

š **Letina**. Pri nas na Štajerskem vlada grozna suša. Polja se sušijo, travniki rjavijo; lepo kažejo edino vinogradi in sadno drevje. Da bi nas Bog obvaroval letos vsake uime, bi mi Spodnještajerci imeli letos precej vina in sadnega mošta.

š **Suša**. Hudi časi so nastopili za Ptuj in okolico. Že več kakor osem tednov ni bilo pravega dežja. Travniki in pašniki so posušeni; koruza in krompir vsahnujeta, celo vinski trti se je začelo slabo goditi. Vse toži in pravi: »Kaj bo, če dežja kmalu ne bo?« Pri vseh cerkvah se opravljajo molitve za dež in prirejajo tudi procesije.

š **Slovenska last** je postala nedavno veleposestvo Berje pri Vinarjih, dalje posestvo Windischevo v Ormožu in Urmovo posestvo v Vuhredu ob Dravi. Štajerski Slovenci, ohranite slovenstvu svojo krasno zemljo!

š **Avtomatični telefon** uvede poštna uprava v Gradcu.

š **Ljudskošolski učenec spisal gledališko igro**. Pri izletu učencev gdčne. Moorove k gospej Pišek pri Celju so učenci igrali zanimivo igro, ki se imenuje: »Stara navada, železna srčica«. Snov je vzeta iz šolarskega življenja, spisal jo je šolar Edvard Lakner iz Gaberja, ki je sam tudi igral glavno vlogo. Igrica je po vsebini dobro in lepo izvedena. Deček, ki si upa kaj takega napisati in ki ima tako lep in prost nastop kot igralec vsekako mnogo obeta. Tudi ostali igralci so vsi prav dobro izvršili svoje naloge.

— **Popravek notarja Baša**. Iz Celja smo prejeli: Slavno uredništvo »Slovenca« v Ljubljani. V št. 118. Vašega lista z dne 22. maja 1908 nahaja se članek »Lakajem«. V njem so sledeči stavki: »V Gradcu je šla k rektorju pred par dnevi deputacija »jugoslovanskega« dijaštva in mu izročila celo »memorandum«. V njem se zavzemajo svobodomiselnosti dijaki za akademiško svobodo. Protestirajo proti kmetom, ki so na vseučilišče »udrli«. in »V deputaciji je bil tudi dijak Baš, sin notarja iz Celja.« — Prosim, da priobčite glede tega poročila sledeči popravek: Ni res, in je popolnoma izmišljeno, da bi bil moj sin bil v omenjeni deputaciji. Res pa je, da moj sin na nikakoršen način ni pripomogel k dogodkom, katere opisuje imenovani članek. — Lovro Baš, c. kr. notar.

š **Imenovan** je poštni oficijal gosp. A. Mirnik v Celju za višjega oficijala.

š **Umrl** je v Sevnici vpokojeni nadučitelj g. Anton Kovačič.

š **Premog** je našel v občini Kalobje na več krajih Al. Zapešek.

š **Odvetniški izpit** je naredil v Trstu dr. Alojzij Bratkovič, odvetniški koncipijent v Mariboru.

š **Nemška hiša v Celju** potrebuje »nujno« zopet par tisoč kronic, zato se je inscenirala zopet velika »fehtarija« po nemških listih.

Koroške novice.

k **Umrl** je na Obirskem na Koroškem župnik č. g. Jurij Traun. Influenca ga je spravila v grob.

k **Najlepše »Nemke«**. V Rožeku na Koroškem je imela preteklo nedeljo »Südmärka« svojo kresno veselico, h kateri so največ prispevali jeseniški »Nemci«. Pri tem je bilo tudi tekmovanje v lepoti med navzočimi dekleti in ženami ter so dobile vsa tri darila sledeče tri »Nemke«: Jeglič, Adamič in Pospisil. In vendar poročajo listi, da je bila na veselici zastopana skoraj vsa Koroška. Potemtakem je za lepoto med koroškimi Nemci trda, kakor tudi za — pristnost njihovega nemštva.

Ljubljanske novice.

lj **Veselica tobačnega delavstva v proslavo 60-letnega vladanja cesarja** bo jutri teden pop. na lepem, prostornem vrtu g. Kotnika na Opekarski cesti. Somišljeniki, takrat h Kotniku na Opekarsko cesto!

lj **Dobrodolni koncert na korist pogorelcem Bleda** priredi po iniciativi polkov-

nika g. Martina Radičevića častniški korpešpolka št. 27 kralj Belgijcev dne 8. julija t. l. na vrtu hotela »Union«. Pri slabem vremenu se vrši ta koncert v veliki dvorani »Uniona«. Tudi mi pozdravljamo to lepo akcijo častniškega kora in pričakujemo, da se slavno občinstvo mnogobrojno udeleži te slavnosti ter tako opomore k znatni podpori pogorelcem.

lj **Velik vojaški koncert** se vrši jutri v nedeljo na vrtu hotela »Union«. Začetek ob 8. uri zvečer.

lj **Profesor A. Pogodin**, znani slovenski publicist, je prišel v Ljubljano in se nastanil v hotelu »Union«, kjer ostane dva dni, da se pouči o ekonomski in politični organizaciji slovenskega naroda. Profesor Pogodin pripravlja knjigo o sodobnem slovanstvu.

lj **Bojkot pivopivcev** se še vedno nadaljuje in celo zelo vstrajno. Nekateri gostilničarji imajo s tem že občutno škodo, sosebno še, ker gotovi pivopivci nečejo tam tudi vina piti, marveč gredo tja, kjer je pivo po 20 h. Več gostilničarjev je že razglasilo, da daje pivo po 22 vin., odnosno po 20 vin. vrček, mnogo jih je pa, ki so začeli postajati na podraženje zelo hudi in so nekateri že mnenja, opustiti kartelne pivovarne in jemati pivo od onih, ki niso s kartelom v nobeni zvezi, posebno iz Budjejeviške. Razumno. Najboljša gostilna s tem izgubi stalne goste, in kaj začeti potem, da se jih zopet pridobi. Nek založnik piva se je baje izrazil, da kateri gostilničar ne bode hotel vzeti piva, mu pa tudi ledu ne bode dal. Pivopivci so dejali, da se bode najbrže zgodilo oboje. Govorica kroži, da pivovarne, ki niso v zvezi s kartelom, tudi za drag denar ne gredo v to družbo in sicer iz dvojnega stališča. Prvič zato, ker se jim sedanja cena piva ne zdi prenizka, drugič pa vsled tega, da občinstvo ne bode preveč izmozgano. Tako naj napravijo vse tovarne, pa bode mir pivove vojske! Med pivopivci pa je le en glas: »Vrček po 20 v., ali nič.« bi zlomila tak terorizem in tak naskok na ljudske žepe?

lj **Prepovedana voda pod Golovcem**. Ljubljanski prebivalci pod Golovcem ob cesti od dolenskega mostu proti Štepanji vasi nimajo vodovoda. Navezani so na golovške studence, ki se iztekajo v Cesar-ski graben. Ob sedanjih suši so studenci usahnili razen Šketovega, a g. Hlebš je odvedel vodo na svoj svet in zdaj prepoveduje ljudem, da bi smeli jemati vodo iz takozvanega Šketovega studenca. Voda, ki jo zdaj brani Hlebš, ni njegova last. Jarek popravlja mestna občina. Pa če bi bil tudi njegov, ne drži njegova sedanja prepoved, ker se prosto zajema voda, kar pomni ljudje. Trdno pričakujemo, da pove magistrat g. Hlebšu, kar mu gre, in da brani svojo last. Podgolovsko prebivalstvo zajema sedaj vodo iz Cesar-skega grabna, jo pije in napaja ž njo živino. »Enake pravice, enake dolžnosti,« je kliče zadnjič dr. Triller, dr. Tavčar pa, »Vodovod je za prebivalstvo tu.« Dvomimo, da je zdrava golovška studenčnica, zato pa mora dobiti Hradeckega vas vodovod, če bi se prav upirala s fiskalnega stališča Hanuš in Velkavrh. A ne samo to. Že zdaj takoj naj poskrbi mestna občina Podgolovčanom zdravo pitno vodo. Ne more biti zdrava golovška, pa tudi ne voda iz Cesar-skega grabna, je kaluznica, polna strupenih snovi, kar gotovo tudi potrdi občinski svetnik Oražen. Za to pa pozivljamo merodajno magistratovo gospodo, naj hitro napravi javen vodnjak pred mitnico, koncem Poljanske ceste in pa pred mitnico ob Dolenjskem mostu. Ne zado-stujeta zaradi daljave le ta dva vodnjaka, ki jih še ni, napraviti bi se moral vsaj še en ali pa več vodnjakov v primerni razdalji med dolenjskim in štepanjskim mostom. Saj začasna vpeljava svinčenih vodovodnih cevij ni kdosi gavedi kako draga. Zadeva je važna in nujna, ker uživanje vode iz golovških kaluznic in iz Cesar-skega grabna lahko povzroči nalezljive bolezni med ljudstvom in tudi med živino. Ob tej priliki bi še opomnili, da je že zelo nujno in pereče vprašanje, da dobe zdravo pitno vodo ljubljanski Barjani.

lj **Kje se sme škropiti z vodo iz mestnega vodovoda**. Ljubljanski magistrat nima, kakor razglša po oklicih, dovoli vode, da bi škropil ceste ter odpravil ljubljanski prah, ki bode menda v kratkem še prekašal svetovnoznano londonsko meglo. »On« poklada vsem prebivalcem Ljubljane na srce, naj štedijo z vodo — za vse velja ta zapoved, le za mestno občino samo ne! Ne imeli bi nič proti temu, ako bi skrbel magistrat zato, da se odpravi prah ali da se eventuelno škropijo dragi nasadi v tivolskem parku, kjer bi suša v resnici lahko ogromno škodovala. Protestirati pa moramo odločno proti temu, ako se navadna zelena travica, nasejana pred dekliskim licejem — ki gotovo ne stane nad 10 kron, ako se jo na novo naseje — na dan kar po tri ure škro-

pi z vodo iz ljubljanskega vodovoda tako, da ne stoji voda le po gredicah, marveč tudi po trotoarju in cesti. Ali je mar tista travica edini kras cele Ljubljane, ki je morda več vredna kot zdravje vseh ljubljanskih prebivalcev in zred vredna kot nasadi naših Trnovčanov in Krakovčanov?

lj **Z vodovodno vodo** so danes popoludne škropili na Sv. Petra cesti. Pričakujemo, da se preklči takoj tudi »Somešanje«, ker se posledice prepovedi škropljenja z vodovodno vodo že kažejo na ljubljanskem trgu z nečuvno draginjo zelenjave in živil.

lj **Na slovesno sv. mašo** ob priliki 25-letnice mašništva gospoda Brceta v trnovski cerkvi vabi »Slovenski Narod«. List, ki je vabil na shod framasov v Prago in je nedavno podlo smešil blagoslovljenje nove cerkve na Viču, in ki je pisal, da je pokatoličanje pomeksikanjenje, pa zdaj agitira za to, da se ljudje v čimvečjem številu udeležijo jubilejne maše Brcetove, to je pač unikum na svetu. To se pravi, čisto pametno premišljeno, norčevati se ali iz sv. maše ali pa iz Brceta ali pa oboje. Mi od svoje strani le želimo, da se liberalci ob priliki Brcetove mašniške petindvajsetletnice v trnovski cerkvi izpreobrnejo in spokore ter postanejo deležni sadov sv. maše. Drugega namena sv. maša, ki jo bo daroval Brcet, pač nima. Ne moremo si namreč misliti, da bi aranžerji imeli pri tem kak drug smoter, kajti agitacijskih ali političnih maš katoličani nikakor ne poznamo. Le čudno, da zadnjič »Zvon« ni pozelel vsaj Brcetovega blagoslova svoji zastavi. Morda se jutrišnje Brcetove maše udeležijo tudi tiste liberalne gospe, ki so se pred leti udeležile trnovske procesije in prinesle nekaj sveč, naslednja leta so pa — izostale. Če pri liberalcih ni večji hipni demon-stracijski čut, kot pa notranji verski čut, bodo odslej glavni »Narodovci« vsako nedeljo vsaj v Trnovo prihajali k maši. Nam bo to prav!

lj **Vel'kodušen dar**. Neimenovan katehet v Ljubljani je podaril pet novih bankovcev po 20 K kot podporo »Društvu slovenskih katehetov« in »Slovenskemu Učitelju«. Bog živi blagega dobrotnika in mu povrni stotero!

lj **Bivšo Fabianovo trgovino** na Vodnikovem trgu sta prevzela gg. Barjak in Šober ter otvorita novo prenovljeno prodajalnico prihodnji ponedeljek. Več in-serat.

lj **Mestne ljudske šole** so danes končale šolsko leto.

lj **Na mestnih nemških ljudskih šolah** je bilo koncem šolskega leta 127 Nemcev in 70 Slovencev ter 281 Nemk in 134 Slovenk!

lj **Na realki** je bilo koncem šolskega leta 277 Slovencev, 200 Nemcev, 8 Italijanov, 5 Čehov, 3 Hrvati, 1 Poljak, 1 Rumunec. Odliko ima 25 dijakov, prvi red 296, ponavljavni izpit 79, drugi red 66, tretji red 23 dijakov, radi bolezni bode pozneje izprašanih šest dijakov.

lj **Procesija na Rožnik**. V ponedeljek zjutraj ob štirih gre procesija na Rožnik iz cerkve sv. Jakoba prosit dežja.

lj **Prvo ljubljansko delavsko konsumno društvo**, kakor posnamemo iz polletnega zaključka, lepo napreduje. Pri prometu 52-tisoč kron, napravilo je dobička okroglo pet tisoč krón. Od Novega leta pristopilo je zopet na novo 48 članov. Rezervni zaklad znaša danes čez osem tisoč kron in ima društvo v gotovini naloženega denarja čez sedem tisoč kron. To so pač lepe številke, ki bodo, ako bodo naraščale v tem razmerju kot dosedaj, v kratkih letih omogočile, da se bodo društveni izdatki pokrivali iz obresti rezervnega zaklada in se bo članom oddajalo blago po nabavni lastni ceni.

lj **Orglarska šola ljubljanskega Cecilijinega društva** zaključila šolsko leto (31. svojega obstanka) v četrtek, 9. julija, ob 8. uri zjutraj v šolskih prostorih št. 5 na Vodnikovem trgu. Istotam se bodo vpi-sovali novi učenci 18. septembra ob 3. uri popoldne.

lj **Trgovski potnik Markus**, o katerem smo poročali, da se je te dni v nekem tukajšnjem hotelu zastupil s sublimatom, je zopet zdrav zapustil deželno bolnico.

lj **Prašiča ukradel** je neznan tat baronu Codelliju iz graščinskega hleva. Prašič je vreden 40 K.

lj **Tatovi, ki so pred kratkim ukradli v kemlični tovarni** iz pisarne železno ročno blagajnico, so jo nesli na ljubljansko polje in iz nje pobrali okoli 700 K in zopet zginili. Prazno blagajnico je sedaj našla, ko je žela, neka ženica, in jo oddala v tovarno.

lj **Karambol**. Včeraj sta na sv. Petra cesti zadela skupaj z vozmi posestnik Anton Markič in poštni sel. Markičov voz je poškodoval poštni voz in mu zlomil lepo.

lj **Za kruhom**. Včeraj se je pripeljalo iz Amerike 50 Hrvatov in Slovencev, 28 Hrvatov pa je prišlo iz Beljaka.

lj **Najnovejša šala**. Te dni si je kupil nek gospod okroglo žemljo. Prodajalka mu jo je mislila zaviti, a gospod ji je to zabranil, rekoč: »Hvala, žemljo lahko kar spravim v denarnico!«

Razne stvari.

Vročina v New Yorku.

New York. Tu vlada neznosna vročina. Osem oseb je umrlo za solnčarico. Prebivalstvo biva po noči po parkih. — Ulice so prazne. Na meteorološki observatoriju kaže toplomer 44 stopij, v nekih ulicah pa celo 49 stopinj.

Nadporočnik Alexy,

ki je kakor znano, nečuvno grdo ravnal s svojim slugom, je v bolnišnici zbesnel. Položiti so ga morali v mrežasto železno posteljo. Njegov sluga je še v bolnišnici, a bo kmalu popolnoma okreval.

Million dolarjev zaslužil v ječi. Bostonski mehanik E. P. Graves, ki je bil pred 19 leti radi dvojnega umora obsojen v dosmrtno ječo, je v ječi čas imenitno izrabil. Iznašel je izboljšani šivalni stroj, ki bo sedanje šivalne stroje popolnoma uničil. Za stroj je Gravesu sedaj neki new-yorški sindikat plačal milijon dolarjev.

Pevska zveza moravskih učiteljev priredi v praški jubilejni razstavi več koncertov.

— **Sneg na Petrovo**. Cela marmarška županija na Ogrskem je bila na Petrovo pokrita s snegom.

Telefonska in državna poročila.

70-LETNICA PROF. JAGIČA.

Dunaj, 4. julija. Vseučiliški profesor, dvorni svetnik Jagič, je danes ob 70-letnici svojega rojstva zapustil svojo stolicu na tukajšnjem vseučilišču, na katerem je predaval 22 let. Njegovi slušatelji so mu priredili prirčne ovacije.

NUJNI PREDLOG POSLANCA DR. BENKOVIČA.

Dunaj, 4. julija. Posanec dr. Benkovič je uložil nujni predlog za po toči oškodovane posestnike na Bizeljskem.

SVOBODOMISELSTVO V NEVAR-NOSTI.

Trst, 4. julija. Tukajšnji odbor liberalno-nacionalne italijanske stranke je v dolgi seji sklenil, da izjavi, da je prihod jezuitov v Trst — čeprav upravljajo samo eno cerkev — velika nevarnost, proti kateri se je treba z vsemi poštenimi sredstvi bojevati. (Kako smešno!)

LAHI DEMONSTRIRAJO.

Gorica, 4. julija. V mestni dvorani se je vršil protestni shod proti nameravane-mu premeščanju slovenske pripravnice iz Kopra v Gorico. Lahi nočejo, da se pripravnica premesti v »italijansko« mesto in grozijo »protiustavni« vladi.

ODLIKOVAN PROSTOVOLJEC.

Gorica, 4. julija. Danes so enoletnega prostovoljca tit. korporala Hermana Ribi ob 47. pešpolka v Gorici odlikovali z zlatim zaslužnim križcem, ker je nekemu človeku z lastno življenjsko nevarnostjo rešil življenje. Nato je regiment defilirao mimo odlikovanca.

VIHAR.

Budimpešta, 4. julija. Včeraj je bil tu silen vihar. Neka gospodična je ranjena.

SENZAČNA ODKRITJA.

Berolin, 4. julija. »Tag« objavlja odkritja bivšega poslanskega tajnika v Londonu vom Rath, ki je zdaj pruski deželno-zborski poslanec. Ko je kralj Edvard nastopil vladno, so se baje vršila med konservativnim angleškim ministrom in Nemčijo pogajanja, da bi se Anglija pridružila trovezni, toda pogajanja so se razbila. Anglija, ki je takrat (1901) bila popolnoma izolirana, je nato jela približevati se Franciji in Rusiji. Lord Curzon, bivši indijski podkralj, je baje zdaj kralju Edwardu predlagal, naj se bližnji in daljni vzhod razdeli med Rusijo, Francijo in Anglijo, vpoštevajoč nekoliko avstrijske interese na Balkanu, nemške naj se pa popolnoma izključi. Južna Perzija mora postati angleška, ravnato tako Beludžistan. Nad Arabijo in Mesopotanijo hoče Angleška prisvojiti protektorat, Francija nad Sirijo, dočim se Rusiji dovoli popolna akcijska svoboda v Bosporu. Avstrijska interesna sfera naj sega do Soluna, Italijo naj se iz Balkana aliminira in se ji mesto tega izroči Tripolis. V Londonu se baje vrše zdaj vsak dan konference med avstrijskim poslanikom grofom Mensdorffom, angleškim ministrom za zunanje zadeve Greyem in kraljem. Vse meri na to, da si pridobi za prego z Anglijo tudi Avstrija. — Da je Nemčija izgubila simpatije Avstrije, tega je kriva zlasti protipolji-

ška gonia. — V koliko ta izvajanja odgo-
varjajo dejstvom, se zdaj seveda še ne da
kontrolirati.

WÜRTEMBERŠKA KRALJEVA DVOJICA V ZEPPELINOVEM ZRAKOPLOVU.

Friedrichshafen, 4. julija. Včerajšnje
vožnje z novim zrakoplovom se je udele-
žila v zrakoplovu tudi Würtemberška kra-
ljeva dvojica.

POŽAR V CLEVELANDU.

Cleveland, 4. julija. Pri požaru ne-
kega skladišča je zgorelo sedem oseb, 12
deklic se je rešilo na ta način, da je po-
skakalo skozi okna.

ŠTRAJK V PARMU SE NADALJUJE.

Pama, 4. julija. Iznemada so sklenili
kmečki posli (Glej današnji članek), da
bo štrajk nadaljevali brezobzirno, do-
kler ne dosežejo svojega smotra.

NESTLÉ-jeva

Prisnana redilno sredstvo moka za otroke

za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolne na želodcu.

Obvaruje in odstranjuje otročjo drisko in blüvanje, črevesni

kalar. Knjižica: Otroška hranitev zastoj pri NESTLÉ

Dünaj I. Biberstrasse 11.

Preklic.

Podpisani naznanjam, da **Franco Kozina** peč.
moj. na Glincah ni opravičen sprejemati plačila in
naročila na moje ime.

Ivan Pirnat 1590 2-2
posestnik in trgovec na Glincah pod Ljubljano.

1-11633

Rodbina Josip Mešekova
naznanja vsem sorodnikom, prijate-
ljem in znanem prežalostno vest, da
je nje ljubljena hčerka ozir. sestra,
svakinja in teta, gospodična

Albina Mešek
kontoristinja

dne 2. julija ob 1/2 7. uri zjutraj v
21. letu starosti, previdena s sv. za-
kramenti, mirno v Gospodu zaspala.
Zemski ostanki predrage rajnice
se bodo dne 4. julija ob 1/2 6. uri po-
poldne v hiši žalosti slovesno blago-
slovili in potem položili k večnemu
počitku na litjskem pokopališču.

Bodi ji ohranjen prijazen spomin!

V Litiji, dne 2. julija 1908.

ŽITNE CENE.

Budimpešta 4. julija.

Pšenica za oktober	10.81
Rž za okt.	8.48
Oves za okt.	8.28
Koruzna za maj 1. 1909	7.—

Efektiv: neizpr.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 806.2 m, srednji sračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsiju	Veterevi	Nobe	Podatki v okoliščini
3	9. zveč	734.8	21.8	sr. jzrah.	jasno	
4	7. zjutr	34.4	18.5	sr. ssvzh.	del. obl.	0.0
	8. pop	32.5	30.1	sr. jug	del. jasno	
Srednja včerajšnja temp. 22.3°, norm 19.3°.						

Ženitbena ponudba.

Delavec, srednje starosti, samskega
stanu, priden, varčen, pošten, ki si je pri-
hranil 1200 kron, se želi seznaniti s prido-
varčno, pošteno gospodilno ali vdovo v
starosti od 30 do 35 let s nekaj dote.
Želi se, da bi bila nekoliko izobražena ter
dobra katoličanka. Vešča naj bi bila obeh
deželnih jezikov.

Le resne ponudbe s sliko naj se bla-
govolijo poslati do 15. julija pod šifro
„Pošteno srce“ na upravništvo „Slovenca“.
Na anonimne in dvomljive ponudbe se ne
ozira. Usaka slika se v nepovoljnim slu-
čaju vrne pod možko besedo.

Kovačnico v Vipavi daje v najem radi
bolehnosti **Franco Ščuka**,
kovač in posestnik v Vipavi.
Kovačnica je na najboljšem glasu in najlepšem pro-
storu Vipave; preskrbljena je z vsem orodjem in stroji.
Kdor želi to kovačnico v najem vzeti, na prilike ne
zamudi. 1619 2-1
Najemnina po dogovoru na licu mesta

Gospodičina,

ki je vodila gospodinjstvo v dobrem zavodu,
želi službe v kakem župnišču kot sobarica
in pomočnica kuharici. Naslov pove uprava
lista. 1602 4-3

Puške!

Lancaster od K 26.—, Flobert-puške od
K 8.50, pištole od K 1.50, samokresi od K 5.—.
: Popravila ceno. — Ilustrovani ceniki franko. :
F. DUŠEK v Opočno štev. 77
1631 ob državni železnici, Češko. 1

Naznanilo preselitve.

Uljudno naznanjam čast. duhovščini, slav. p. n. občinstvu in stavbinskim mojstrom,
da sem se **preselil** z Glinca pri Ljubljani na

Tržaško cesto štev. 21

(Weiserjeva hiša)

ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela, katera izvršujem po zmernih cenah.
S spoštovanjem

1605 3-1

Mihael Oblak, mizarški mojster.

Sir domačega izdelka

ki ga ima vedno v zalogi v poljubni množini, najboljši kako-
vosti ter ceneje kot kjerkoli drugod, priporoča velenjenemu
občinstvu v Ljubljani in okolici 1572 2

velespoštovanjem

Mlekarska zveza v Ljubljani.

= Hlebi so od 12 do 35 kg težki. =

Cenik na zahtevo brezplačno in franko.

Solidna postrežba!

Izborna blago!

Kavarna „Ilirija“

:: v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 22. ::

P. n. slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzel z današnjim dnem na
novo urejeno

= kavarno „Ilirija“ =

katero bodem vodil kakor doslej nadalje in se bodem potrudil — z ozirom na svoje
dolgoletno poslovanje v tej stroki — povsem zadostiti vsem zahtevam in željam sl. občinstva.
V kavarni so na razpolago dva izvrstna biljarda (tvrda Seifert), posebna igralna soba,
kakor tudi vsi domači in tuji politični in ilustrirani časopisi.
Izborne pijače, likerji, čaj, kava itd., vina v buteljkah vseh vrst; — postrežba točna.
Vsem svojim dosedanjim gostom se tem potom za izkazano mi zaupanje kot pla-
čilni marker zahvaljujem ter prosim, da mi to zaupanje ohranijo tudi naprej.
Za mnogobrojni obisk se uljudno priporoča

1628 3-1

Stevio Miholič, poslovodja.

Išče se 13-14 letna

= deklica =

ki je izostala iz šole, najraje kaka sirota, za
večjo trgovino v nekem trgu na Kranjskem.
Naslov pove uprava „Slovenca“. 1636 2-1

Mesarski vajenec,

sin poštenih starišev, se sprejme pri
Anton Hafnerju, mesarju v Škofji
Loki. 1616 1-1

Otvoritev trgovine.

Dovoljujeva si sl. občinstvu najljubljeneje naznaniti, da bova v hiši gospoda
Ivana Fabijana v Ljubljani, na Vodnikovem trgu št. 2, v popolnoma
prenovljenih prostorih, otvorila s 6. julijem t. l.

trgovino s specerijskim in mešanim blagom.

Dolgoletna praksa pri najuglednejših ljubljanskih trdkah je gotovo dobro
zagotovilo, da nama bo mogoče slavnemu občinstvu v vsakem oziru
kar najboljše postreči. Slavno občinstvo zagotavlja, da bova vodila
trgovino na najsolidnejši podlagi, ter se bodeva potrudila na ta način pridobi-
ti zaupanje cenjenih odjemalcev. — Priporočaje se za obilni obisk in naročila,
beleživa z odličnim spoštovanjem

1627 2-1

Berjak & Šober.

Katoliška Bukvarna

v Ljubljani

priporoča sledeče

1304 12-12

molitvenike primerne deloma prvoobhajancem:

Šolski molitvenik po katekizmu in obrednih knjigah. Spisal dr. Gregorij
Pečjak, katehet v Ljubljani.

Ta molitvenik je predpisan za ljudskošolsko mladino odkar so stopile molitve z
novim cerkvenim besedilom v veljavo. Cene so mu sledeče:

Trpežna vezava z rdečo obrezo K 1.80
zlat 1.20

Večno življenje. Molitvenik. Spisal dr. Gregorij Pečjak, doktor bogo-
slovja, gimn. katehet v Ljubljani.

Ta molitvenik je namenjen bolj odrasli, posebno srednješolski mladini.

Cene: trpežna vezava z rdečo obrezo K 1.20
zlat 1.60

Pot k Bogu. Molitvenik za odrasle. Molitve in pesmi iz Večnega življenja in
Cerkvenega molitvenika.

To je najpopolnejši molitvenik, ki je tudi sestavljen strogo po novem cerkvenem
besedilu. Namenjen je za splošno porabo in ima prav priročno obliko.

Cena z rdečo obrezo K 1.20
zlat 1.60

Bogu kar je božjega. Spisal župnik Fr. S. Finžgar.

To je najfinjši slovenski molitvenik, po vsebini primeren tako priprostim, kakor
najizobraženejšim krogom. Odlikuje se tudi po svoji nežni, zelo priročni obliki.

Pri naročilih zadostuje, da se navede številka zaželjene vezave, tudi je dobro, da
se pove ali naj izberemo tanke, pregibljive platnice za gospode ali mehke, vatrane
platnice za ženske:

Vezava št. 1: navadne črne platnice, rdeča obreza K 1.—
2: umetno usnje, vatrane platnice 1.80
3: šagreno usnje, zlata obreza 2.20
4: fina teletina, 3.—
5: najnovejša vezava v najfinjšem usnju in raznih
barvah, s posebno krasnimi najmodernejšimi utisi. Na teh
vezavah je neka posebna, rekli bi nedosežna ličnost in
finesa. Okoli 20 različnih vezav te vrste je na izbero, vse
imajo približno enako, v primeri z ličnostjo zelo nizko ceno 4.80
6: nova fina vezava za dame z verižico, listnico in zapono;
najmodernejša vezba 4.60

Voditelj v srečno večnost Molitvenik. Spisal A. M., duhovnik
ljublanske škofije.

Zelo popoln, jako dober molitvenik z novim cerkvenim besedilom.

Umetno usnje, mehke vatrane platnice K 2.—
Šagrin-usnje, upogljive ali mehke vatrane platnice 2.60

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Ildrijske novice.

i Preskušnja iz francosčine so imele nekatere učenke naše rudniške ljudske šole pretečno soboto. Ker imamo tu izpraznjeno učiteljico za francoski jezik, se vsako leto zbere nekaj boljših učenk, da se poleg predpisanih predmetov privadijo tudi tujega jezika. Vsako leto napravijo javno skušnjo, h kateri se povabijo starši in drugi, ki se zanimajo za diplomatski jezik. Letos so se učenke prav dobro obnesle. Poleg navadne učne tvarine so imele tudi deklamacije, medsebojne pogovore in kratko šaloigro. Navzoči so bili z uspehom prav zadovoljni in so obžalovali, da so se skušnje koncem šolskega leta odpravile. Koliko bolj se otroci potrudijo, ako se jim pove, da jih bode več ljudi poslušalo ter jih pohvalilo, da so si s pridnostjo kaj pridobili.

i Umri je odbornik katoliške delavske družbe, rudar in posestnik Janez Jereb. V najlepši moški dobi, 33 let starega, je pobrala jetika. Prav veliko znanec ga je spremilo k zadnjemu počitku, pevci kat. del. družbe so mu zapeli v cerkvi in na grobu v slovo in polnoštevni godbeni klub je pri pogrebu marljivo igral žalostinke. Naj v miru počiva!

i Suša je pri nas občutljiva. Ker smo obdani od strmih hribov, je posebno v suhem vremenu težko kositi travo. Prileten rudar se je podal s koso v strmino in začel kositi. Ni dolgo mahal, kar se mu spodrsne in veče metrov globoko se je revež lovil, da se je nazadnje ustavil pri drevesu. Precej se je poškodoval in več ur ni prišel k zavesti.

i Z žveplenkami se je zastrupil posestnik Janez Demšar. Ljubil je preveč alkohol in v deliriju si poiskal sredstvo, da je prehitro končal svoje življenje.

i 7200 kron je dovolil deželni odbor porabiti županstvu za popravilo znane občinske hiše, v kateri biva čitalnica. Tako je sedaj vprašanje rešeno. Mestni občini je prihranjenih dobrih 30.000 kron, ki bi bile zazidane, če bi ne bil deželni odbor prečrtal županstvu računa. Zadnje občinske seje se ni udeležil Kristan, ampak je zastopal občno konsumno društvo Stravs.

— Javna tombola v Ildriji. Piše se nam: Javna tombola, ki jo je priredilo »Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb« dne 28. junija, je uspela v vsakem oziru jako povoljno. Ob določeni uri je prihitelo staro in mlado od blizu in daleč in okoli 3000 broječa množica je pričala, da se je razprodalo ogromno tablic. Prireditelj je imela zaradi tega sijajen finančni uspeh, kajti čisti dobiček znaša nad 1000 K. Poleg tega so darovali društvu primerne vsote nekateri izmed onih, ki so zadeli dobitke, ter je mati one deklice, ki je dobila tombolo, pristopila društvu kot ustanovnica z zneskom 100 K. Posebne zasluge, da se je udeležilo tombole toliko ljudstva, si je pridobil c. kr. rudniški učitelj in društveni odbornik gospod Avgust Šabec. Neumorno je razprodajal tablice in ni le samo s svojo neutrudno agitacijo, marveč tudi s svojo aranzersko spretnostjo pripomogel do popolnega uspeha. Pri tem mu je pridno pomagala njegova večenjena gosa soproga. Društvo izpolnjuje prijetno dolžnost, da izreka gospodu Avgustu Šabcu in njegovi gospej soprogi za njihovo trud najsrčnejšo zahvalo. Enako zahvaljuje društvo vse one osebe in faktorje, ki so pospeševali prireditelj ali s prodajanjem tablic ali na kak drug način pripomogli do uspeha. Posebej izrekamo svojo zahvalo slavni c. kr. rudniški direkciji, ki je dala napraviti brezplačno oder, slavnemu »Delavskemu bralnemu društvu« za prepustitev potrebnih priprav za tombolo, voditeljici c. kr. deklishe rudniške ljudske šole gđni. Mariji Kavčič, vodji c. kr. rudniške ljudske šole g. Alojziju Novaku in c. kr. sodnemu oficialu g. Baltazarju Bählerju, ki so kot ožji odbor imeli na skrbi prireditelj tombole. Društvo izreka svojo zahvalo slavni občini mesta Ildrije, ki je nakupila tisoč tablic in jih razdelila med revne učence in učenke tukajšnje c. kr. rudniške ljudske šole in med uboge dijakke mestne višje realke ter konečno c. kr. respicientu finančne straže g. Rud. Hammerlitzu za njegovo službeno uslugo.

Najnovejša politična poročila.

(Posebna poročila »Slovenca«.)

Položaj na Francoskem.

Pariz, 4. julija. Zbornica se odgodi 10. ali 11. t. m. Vladne predloge o dohodninskem davku, ki je za Francoze kaj novega in kateri se protivijo visoki in srednji sloji, ne bo moč rešiti. Včeraj se je predložil zakon za odpravo smrtnih kazni. Soditi po listih, se smrtna kazen z ozirom na vedno naraščajočo zločinstva ne bo odpravila. Predno se poslanci razidejo, bodo

sklepali še o postavi glede na odgovornost učiteljev nasproti staršem. Določa se, da ima prefekt po posameznih departementih pravico odločevati, kaj se ima ukreniti nasproti učiteljem, proti katerim se starši pritožujejo. To je kulturnobojna postava, ker ustvarja za brezversko učiteljstvo nov privilegij. Ako se bodo odslej starši pritoževali, da kršijo učitelji v šoli versko nevtalitetu, bo od prefekta odvisno, ali se tožba vloži! — 1. septembra t. l. izide ministrski dekret, glasom katerega se zatvori zopet 17 katoliških šol.

Avstrijska davčna politika.

Dunaj, 4. julija. V tem zasedanju vlada še ne predloži zakona, naj se zviša davek na žganje. Zanimiva je motivacija, ki jo je finančni minister pristavil načrtu. »Davki se morajo povišati«, to stoji, meni vlada, dasi izkazuje državna blagajna velik dobiček. Mislilo se je na davek na premog, plin in elektriko. Davek na premog bi pa bil neugodno uplival na eksport, od davka na plin in elektriko pa ni bilo mnogo pričakovati. Davka na žveplenke, na inserate in na plakate vlada ni vpoštevala, dasi je uveden v Švici, ki ima sijajne finance. Čudno tudi, da naša vlada noče obdavičiti luksusa, ki nuja na Angleškem in Francoskem toliko lepih dohodkov. Tam obdavičujejo konje za dirke, vozove, biljarde itd. Tudi dohodninskega davka noče naš finančni minister zvišati, ker je pri nas še vedno velik upliv bogatih borzijanec, ki se tega boje. Davek na žganje pa je samspebi dobra stvar, toda, kakor ga je sestavil finančni minister, udari bolj producenta, kmeta, kot pa konsumenta, vrh tega pa se hoče vlada na ta način po ceni znebiti naloge, korenito izboljšati deželne finance. Zato utegne ta davek pasti in z njim tudi gospod Korytowski.

Angleške pomorske vaje.

London, 4. julija. O tem, kaj namepravajo Angleži z letošnjimi pomorskimi vajami, ki so se ravnokar začele in katerih se udeleži 300 vojnih ladij, listi različno ugibljejo. List »Daneborg«, katerega lastnik je danski pravosodni minister, je te vaje pozdravil kot »mogočni činitelj mednarodnega pravnega varstva«. Norveški ministrski predsednik Knudsen je na nekem banketu dejal, da se bo Norvegija v slučaju kakih zapletkov naslanjala na Angleško. To kaže, da so Danci in Norvežani zdaj popolnoma v rokah kralja Edvarda. Danci so odnekad Nemčiji sovražni, in po pravici. Izpocetka so se hoteli Angleži izkrcati v Jütlandu, streljali daleč od nemške meje, zdaj so pa to namero opustili, ker bi značila pravo provokacijo. V vojaških krogih pravijo, da se hočejo angleški častniki seznaniti z danskimi in nemškimi vodami. Na vsak način so Angleži Nemce postavili v senco, kajti 300 vojnih ladij v morju, kjer so dozda Nemci gospodovali, močno imponira Dancem in Norvežanom.

Sestanek med nemškim cesarjem in ruskim carjem.

Peterburg, 4. julija. Vzlic oficioznemu dementiju lista »Kölnische Zeitung« vzdržuje »Rječ« svojo prvotno vest, da se nemški cesar in nemški car snideta. Za sestanek je izšla iniciativa od Viljema samega. Sestanek se bo vršil na kopnem. Čas in kraj še nista določena. V Peterburg je že došla garderoba cesarjeva.

London, 4. julija. Da nemški cesar želi govoriti s carjem, še predno obišče carja predsednik francoske republike Fallieres, potrjujejo listi »Daily Mail«, »Daily News« in »Standard«. Viljem bi rad izvedel, o čem so se pogajali v Revalu.

Parlamentarno delo.

Dunaj, 4. julija. Prihodnji teden se bodo v plenumu bavili z nujnimi predlogi, ki niso bili odloženi. Upajo pa tudi, da bodo lahko začeli z vladnim programom; najprej bi prišlo na vrsto povišanje rekrutnega kontingenta in domobranstva, potem pa rezervistovski zakon (podpore za rodbine). 7. t. m. zborujejo: narodnogospodarski odsek, socialno-politiški odsek, ki bo izvolil pododsek za zakon proti kartelom, potem zdravstveni odsek, ki se bo bavil s sledečimi predlogi: Zdravniški red, zdravstveni asistenti, prisilno cepljenje, zakon o zobotehnikih. 9. t. m. zboruje pravosodni odsek, ki se bo bavil z vladno predlogo glede na povišanje eksekucije prostega zneska pri službenih prejemkih.

Barona Becka žalost in veselje.

Dunaj, 4. julija. Kakor znano, so nemški poslanci iz Češke hoteli uprizoriti krizo s tem, da so zabarikadirali zborniško delo s 5 nujnimi predlogi. Baron Beck pa je dal po svojih oficiozih razglasiti, da bo zbornico odgodil, ne da bi se poslancem plačale dalje dijete. To je vplivalo! Nemški poslanci so svoje nujne predloge odgodili pod sledečimi pogoji: 1. Dosedanja jezikovna praksa pri pošti in upravnih obla-

steh; 2. zasedenje sodnijskih mest, in sicer tako, da se za nemške kraje imenujejo samo nemški sodniki. Baron Beck, ki je velik v obljubah, si bo tudi preko teh pogojev vedel pomagati dalje. Od 13 vladnih točk se bodo rešile nekako 4: Povišanje rekrutnega kontingenta in rezervistovski zakon, izboljšanje plač poštanim in železniškim uslužbencem, postava o melioracijskem fondu in volitve za delegacije. Tudi s to majhno stvarjo je optimistiški Beck popolnoma zadovoljen.

Kako propada francosko prebivalstvo.

Pariz, 4. julija. »Journal officiel« od 2. t. m. objavlja statistiko delavskega ministrstva o gibanju prebivalstva preteklo leto. Posnemamo:

Francija, ki dozda še nikoli ni štela manj kot 800.000 porodov na leto, jih je štela leto 1907. 779.000. Leto 1906. se je rodilo še 806.000 otrok, torej je v enem samem letu 33.000 porodov manj. Če se vpošteva, da število mrtvecev presega število rojenih za 20.000, potem izgublja Francija na leto 53.000 prebivalcev. Število mrtvecev presega število rojenih v 58 departementih, torej v dve tretjini Francije, in le v 11 departementih presega število novorojenčkov število umrlih za 500, in samo v 5 za 5.000. Ti departementi so obmejni: Finistère, Morbihau, Côtes-du-Nord, Meurthe-et-Moselle, Doubs. Tu je prebivalstvo še zdravo. Tudi v delavskih okrajih se rodi še vedno precej otrok. Drugače pa je vsa Francija do mozga gnijala. Letos bo za 100.000 rekrutov manj.

Absolviran šestošolec

se sprejme kot

aspirant

v lekarno. — Pogoji pismeno.

J. R. Hočevnar, lekar
Vrhnika.

1609 3—1

Naprodaj je

1614 8—1

nova hiša

močno zidana, obstoječa iz 5 sob, 4 kuhinj in shramb. Zraven je lep sadni vrt. Hiša je pripravna za vsacega. Proda se po jako ugodni ceni. Natančneje se poize v Rožni dolini št. 203.

Na prodaj sta dve hiši

tik Celja, še več let davka prosti, ena z dobro obiskano branjarijo, cena 6500 gld.; druga v prvi vrsti pripravna za gostilno ali vsaktero obrt, cena 8500 gld. Vsaka z obširnimi zelenjadnim vrtom in vsem potrebnim oskrbljena. Natančneje pove Ivan Karba, Celje, Gaberje 104, Štajersko. 1608 3-1

Najboljša pitna voda

pri epidemijski nevarnosti, v podobnih slučajih že večkrat preskušena, od zdravniških (X.) avtoritet priznana, je

MATTONIJEV
GIESSHÜBLER
alkalična kislina

Ta voda je popolnoma prosta organskih snovi in daje posebno v krajih s sumljivo vodo iz vodnjakov in vodovodov najugodnejšo pijačo.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassniku-Ljubljana. 114 52—27

C. kr. priv.

240 12—11

občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

ustanovljena leta 1831.

Jamstveni zakladi znašajo nad 323 milijonov kron.

Poslovni izkaz zavarovalnega oddelka na življenje:

	meseca junija 1908	od 1. jan. 1908
Vložilo se je ponudb	1563	9789
za zavarovano vsoto	K 12.303.528.10	K 78.439.155.21
izgotovljenih polic je bilo	1366	8355
za zavarovano vsoto	K 10.265.207.49	K 67.729.878.52
Naznanjene škode znašajo	K 523.896.41	K 4.811.878.49

Počitniška stanovanja!

Proda se iz proste roke 1632 1

nova hiša

krita z eternitom, obstoječa iz 2 velikih sob, 2 kuhinj in ene kleti. Hiša je v neposredni bližini dobro obiskanih toplic in se proda pod zelo ugodnimi pogoji.

Natančnejša pojasnila daje Jakob Prašnikar, pošta Medija-Izlake.

Malo stanovanje

se oddaja za mesec avgust na Tržaški cesti št. 4. Stanarina znaša 140 K. 1635 3—1

Kupim več vagonov

sena

dobre vrste

Ponudbe s ceno franko Trst se prosijo na upravo »Slovenca« pod šifro »Seno«. 1634 1—1

Ugodna prilika!

Proda se radi popolne opustitve gostilne čisto nov : : :

električen glasovir

pod najugodnejšimi pogoji. Kje, pove iz prijaznosti uprava »Slovenca«. 1626 3—1

3 učence za kamno-seško obrt

1625 3 1 sprejme takoj

turdka Felix Toman, Ljubljana.

Pošten, zdrav deček

se vzame za

podkovsko in kovaško obrt

brezplačno v pouk — Več se izve v Ljubljani, Poljanska cesta 57. 1624 1—1

Povodom zaključka šolskega leta opozarjamo najljubše vse interese, posebno učenke, da vsak čas poučuje brezplačno vse moje odjemalce ali take, ki hočejo postati,

izkušena vezilka

v vезenju na stroju, krpanju

1629 in drugih enakih delih. 1 1

Ivan Jax & sin

tovarna za šivalne stroje.

Prijave se sprejmo v podružnici Ljubljana, Dunajska cesta šte. 17.

Davka prosto posojilo l. 1908

c. kr. glavnega in stolnega mesta Dunaja

v skupnem nomin. znesku K 360,000.000.

Izplačljivo v nominalni vrednosti najkasneje v 90 letih.

Pomnoženo izplačevanje ali celotna odpoved do leta 1919 izključena. Državno glavno in stolno mesto Dunaj je bilo vsled občinskega sklepa z dne 10. jan. 1908 št. 8, po nižjeavstrijskem dež. zakonu z dne 12. jun. 1908 (D. Z. L. št. 103) pooblaščen najeti posojilo, ki ne sme presegati nominalnega zneska K 360,000.000, obresti ne čez 4% in ki naj se izplača najkasneje v 90 letih.

Posojilo je namenjeno za vzdrževanje mestnih plinarn, elektrarn, vodovodov, kanalizacije in drugih skupnih podjetij in dobrotelčnih naprav.

Od skupnega zneska tega posojila c. kr. drž. glavnega in stolnega mesta Dunaj je namenjen vsled obč. sklepa z dne 23. jun. 1908, št. 9500 kot prva delna emisija nominalni znesek K 200,000.000 v porabo. Ta delni znesek se obrestuje s 4% in naj se izplača najdalje v 90 letih počenši z letom 1908, po vsakoletnem žrebanju, v nominalni vrednosti, kakor je razvidno iz vzorca, priloženega zadolžnicam. Mesto Dunaj si vendar pridrži pravico od leta 1919 nadalje pomnožiti žrebanja ali še neizžrebanim zadolžnicam napovedati plačilni rok. Za zadolžnice, začasna potrdila in kupone tega posojila se ne zahteva nikakoršnih kolkov ali neposrednih pristojbin. Obresti in glavnica tega posojila naj se imejiteljem zadolžnic izplačajo brez vsakega odbitka in vsakega sedanjega in prihodnjega avstr. davka. Dunajska občina se obveže vsled obč. sklepa z dne 23. jun. 1908, št. 9500, vse take davke zlasti tudi rentni davek sama plačati. Na podlagi zakona z dne 19. jun. 1908 se zamorejo zadolžnice porabiti za plodonosno naložitev kapitala, za ustanove, za javne zavode, pošto hranilnični urad, nadalje za pupilarni, fideikomisni in depozitni denar, borzne kurze, službene in trgovske kavcije, vendar ne nad nominalno vrednostjo.

Zadolžnice imajo kupone, ki so izplačljive 1. junija in 1. decembra vsakega leta. Izžrebanja se vrše 1. decembra vsakega leta javno in pod notarskim potrdilom, in sicer prvo 1. decembra 1908. Z nastopom vračevalnega roka se prekine vsako nadaljno obrestovanje izplačljivih zadolžnic; pri zamenji se odtegnejo manjkajoči, šele po tem času izplačljivi kuponi od glavnice.

Za varnost delnega zneska tega posojila jamči c. kr. drž. glavno in stolno mesto Dunaj z vsem svojim premoženjem in davčno močjo. Občinsko premoženje dunajskega mesta je znašalo koncem leta 1906 brez zira na posojila K 853,381.488.49.

Dunaj, v juliju 1908.

Mestni svetnik:

Za dunajsko občino: Župan:

Mestni svetnik:

K. Hallmann s. r.

Dr. K. Lueger s. r.

J. Rauer s. r.

Od te prve delne emisije v nom. znesku 200,000.000 kron je, kakor je razvidno iz tega prospekta, na razpolago za subskripcijo nominalni znesek K 150,000.000 davka prostega 4% tega posojila iz l. 1908. c. kr. drž. glavnega in stolnega dunajskega mesta.

Subskripcija se vrši v **sredo 8. julija 1908:**

Na Dunaju pri: c. kr. priv. avstr. kreditnem zavodu za trg. in obrt; c. kr. priv. splošnem avstr. zemljiško kreditnem zavodu; c. kr. priv. banki avstr. dežel; anglo-avstrijski banki; nižjeavstrijski eskomptni družbi, njeni banki in menjalnici; dunajskem bančnem društvu in centralni hranilnici dunajske občine.

V Ljubljani pri podružnici c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt, in pri podružnicah c. kr. priv. avstr. kredit. zavoda za trgovino in obrt, anglo-avstrijske banke, dunajskega bančnega društva, c. kr. priv. banke avstrijskih dežel v Gradcu in Pragi in Union-banke v Trstu, ob navadnih poslovnih urah pod sledečimi pogoji.

1. Cena subskripciji znaša:

a) za zadolžnice (Sperrstücke) t. j. za one, pri katerih se podpisane zaveže sprejete v obrok plačljive delnice položiti do 1. aprila 1909 na podpisovalnem mestu, 96.35%.

b) za vsa druga izdaja 96.50%.

Razun subskripcijske cene se mora plačati 4% delničnih obresti od 1. jun. do dneva vplačevanja. Efektni davek pripade na podpisane.

2. Subskripcija se vrši potom posebnih priglaševalnih formularjev, ki so na zgoraj omenjenih mestih brezplačno na razpolago. Vsako podpisovalno mesto sme višino zneska vsakomur določiti.

3. Pri subskripciji se mora položiti kavcijo 5% podpisanega nominalnega zneska v gotovini ali v takih v dnevnem kurzu naznanjenih efekti, ki jih pripozna dotično podpisovalno mesto.

4. Oddaja se izvrši prej ko mogoče po zaključku subskripcije pri obveščenju podpisancev.

5. Dobljene zadolžnice, oziroma začasna potrdila mora podpisane vplačati med 15. jul. in najdalje 31. avgustom. Po popolnem odplačilu se položena kavcija zaračuni oziroma povrne.

6. Oglasila za gotove oddelke se le v toliko upoštevajo, v kolikor določi podpisovalno mesto.

7. Odplačilo se izvrši na istem mestu, kjer se je izvršilo podpisovanje.

Dunaj, v juliju 1908.

1630 1-1

Anglo.-avstrijska banka
C. kr. priv. splošni avstr.
zemljiški kreditni zavod
Nižjeavstrijska eskomptna
družba

Dunajsko bančno društvo
C. kr. priv. avstr. kreditni
zavod za trgovino in obrt
C. kr. pr. banka avstr. dežel
Union-banka.

Zdravilišče in kopališče Kamnik

na Kranjskem.

Postaja c. kr. drž. železnice, 1 1/2 ure od Ljubljane. Začetek sezone 15. maja. Krasna gorska lega. Vseh vrst zdraviljenje (sistem Priessnitz in Winternitz, obilni po Kneipp-u). Voda za pitje in kopanje. Solne kopeli, ogrevane in elektrificirane kopeli, masaža in elektroterapija, plavalni bazen, lahorna kuhinja, cene zmerno. Prospekto pošilja dr. Rudolf Wackner, ravnatelj in najemnik kopališča. 1187 10-1

Sprejme se mlado, pošteno

dekle

kot začetnica za prodajo kruha. Več se izve pri **Anton Smerke**, pekovskem mojstru, **Ljubljana, Rimska cesta št. 5.** 1615 3-8

Dvokolesno motorno kolo

popolno v dobrem stanu, malo rabljeno, se **proda** pri lastniku **Ivan Trillerju**, ključ. mojstru na **Bledu.** 1622 2-2

Proda se za 3500 kron

zidana hiša in nekaj **zemljišča** v **Krtini pri Domžalah.** Hiša ima lepo lego ter je pripravna za trgovino, gostilno, kakor tudi za vsako drugo obrt.

Tretjino pogojne cene bi bilo plačati takoj, ostanek pa v letnih obrokih.

Natančneje se poizve pri **dr. Pirou**, odvetniška pisarna v Ljubljani. 1257 24-14

V Ameriko in Kanado
najzložnejša, najcenejša in najvarnejša
vožnja s **Cunard Line**

544 19 **Bližnji odhodi:**
Iz Trsta, domačega pristanišča: Slavonija 7. julija, Panonija 21. julija 1908. Karpathia 4. avgusta 1908.

Iz Liverpoola: Lusitania največji najlepši parnik 4. in 25. julija, 15. avgusta, 5. septembra, 3. in 24. oktobra. Mauretania 11. julija, 1. in 22. avgusta, 12. septembra, 10. oktobra.

Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odiassek**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega

Najnižje cene. Največji izbor.
Skrbno izdelovanje.
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Svoji k svojim!
1607 **ANTON JERKIČ** 10-1
edini odlikovani fotografski zavod za moderno fotografiranje in slikarstvo,
:: Gorica, Gosposke ulice šte. 7 ::
elektrofotografski zavod
Trst, Via delle Poste 10, I. nadstropje.
Posnemanje izključno pri čarobni električni razsvetljavi s pomočjo
:: svetilke „Jupiter“ do 7. ure zvečer. — Svetovna novost! ::
Svoji k svojim!

Gothaška zavarovalna banka na življenje na podlagi vzajemnosti.
Začetkom maja 1908. 1568 3-3
Stanje pravih zavarovanj na življenje 1132 mil. ron.
Doslej izplačane zavarovane svote 695 „ „
„ dovoljene dividende 232 „ „
Vedno visoki prebitki koristijo neprikracheno zavarovancem.
Nezapidljivo **Neizpodbojno** **Svetovna p. ilica**
že vnaprej po 2 letih po 2 l.
Prospekte in pojasnila daje brezplačno zastopnik banke
Mihael Kastner, Ljubljana.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu
Avgusta Agnola v Ljubljani
Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“
se priporoča prečastiti **duhovščini** in **cerkvenim predstojništvom** kakor p. n. **občinstvu** za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega **umetnega steklarstva** in **slikanja na steklo**
za **steklarstvo** v **figuralni** in **navadni ornamenti**, **stavnice** ter **portalne steklarstvo** kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v **najmodernejšem slogu** in po **najnižjih cenah**.
Zaloga kakor **velika izber steklenega in porcelanastega blaga** vsake vrste, **svetilk**, **zrcal**, **okvirov**, **podob**, **izdelovanje okvirov** za **podobe** itd. 1791 10-11
Marcel in preračuni na zahtevo zastopaj.
Sprejemamo vsa vrsta del se na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Predstave se vršijo
v delavnikih od 5.
do 9. ure popoldne,
ob nedeljah in praz-
nikih od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3.
do 9. ure popoldne.

Kinematograf EDISON

:: Dunajska cesta nasproti kavarne „Europa“. ::

Danes v soboto nov spored.

168

Vsak četrtek in
soboto od 3. do
6. ure popoldne
predstava za
dijake po zni-
žani ceni. ::

Lepahiša

dvonadstropna, na vogalu, z večjimi in manjšimi
stanovanji in prodajniškimi lokali, davka prosta,
se proda iz proste roke pod ugodnim pogojem.

Naslov pove uprava „Slovenca“. 1557 4-4

Razpisuje se služba 1546 3-3

organista in cerkovnika

v Mirni peči na Dolenjskem. — Nastop o
sv. Mihelu.

Istrska vina

Muškat beli, belo vino, teran, rudeče vino,
kakor tudi najfinejši

tropinovec

se dobi pri lastniku

Anton Ferlan di Giorgio

1009 24-20

Rovinj, Istra.

ANTON BRESKVAR

stavbeni ključar

Ljubljana, Florijanske ulice 9.

Priporočam se slav. občinstvu, kakor
tudi čast. duhovščini za vsa v mojo
stroko spadajoča dela, kakor: ograje
za grobove, križe, obhajilne mize,
navadne ograje, ograje iz žic, vrata,

velika **štedilnikov,**
zaloga

kurjavne in pepelne vratice, za-
pahe dimnikov, strelovođe, za-
store na valjcih itd.

Priporočam se tudi za vsakovrstna
popravila, katera izvršujem hitro
1524 in po nizkih cenah. 3-3

Nad St. Vidom je 1176 10

griček

naprodaj s prijaznim razgledom, kjer je
posestvo, ki obsega do 1 orala zemlje, s
sadnim drevjem in malo gozda. Zelo pri-
pravno za letovišče. V bližini je studenec
z jako dobro vodo. Poizve se v prodajalni
na Sv. Petra cesta 14 v Ljubljani.

IVAN PENGOV

podobar, izdelovatelj oltarjev itd.

naznanja prečistiti duhovščini, cerkvenim
predstojnikom in dobrotnikom, da je pre-
vzel znano 2795 52-14

podobarsko delavnico

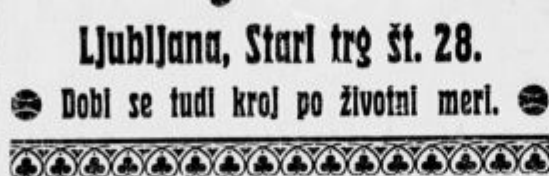
umrlega g. And. Rovška,
Kolodvorske ulice šte. 20.

Priporočam se in zagotavljam, da bodem
vestno izvrševal svoj poklic in prosim za
zaupanje. Nekom 10letnega praktičnega dela
pri rajnem g. Rovšku pridobil sem si
toliko spretnosti, da se boče v prihodnje
ravno tako solidno in karkor mogoče po
niski ceni izdelovam, kakor se je dosedaj.

Zastonj
zahtevajte moj ilustrirani
cenik o urah, zlatnini, sre-
brnini itd.
Drag. Heger
urar, juvelir in graver.
Oslek I. Kapucinska ul. 4, (Slavon.)

C. kr. oblastveno potrjeno 18 53
učilišče za krojno risanje
Franja Jesih
Ljubljana, Starl trg št. 28.

● Dobl se tudi kraj po životni meri. ●

Omare za led
:: za gostilničarje in zasebno porabo ::
prodaja
G. A. Klappacher,
Celovec. 1340 12-11
— Ceniki zastonj in franko. —

Rimske toplice Tržič (Monfalcone) na Primorskem.

Stalna toplota 38—40° R. — Sezona od 1. junija do zad-
njega septembra. — Zlasti priporočljivo proti protinu, trganju, išijasu,
ženskim boleznim itd. — Lastnina kneza Thurn Taxis-a.

1057 10

Oskrbništvo Rimskih toplic.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medljatova hiša).

se priporoča pred. duhovščini in

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate
kazule v vseh liturgičnih
barvah, pluvijale, obha-
jilne burse, stole in vse
za službo božjo potrebne
stvari, priproste in najfineje,
kakor se glasi naročilo, v
svilnatem in slatnem vese-
lju. — Izdeluje tudi
bandera in baldahine
ter izvršuje vsakovrstne
cerkvene perle in
pristinega platna. Vporablja
samo dobre blage, cene po
mogočestni nizke, zagotavlja
trpežno, vestno delo in hitre
postrežbo. Prenovljenje sta-
rih paramentov tudi zade-
voljno prevzema.

ZELO TRPEŽNO POKROVNO SREDSTVO NA VREMENSKI STRANI JE

Eternit

ŠKRL.

ETERNIT-TOVARNA LJUDEVITA HATSCHKE LINZ VOICKLABRUCK DUNAJ BUDIMPESTA NYERGES-UJFALU

Glavno zastopstvo za južne dežele:
V. JANACH IN DRUG, TRST.

Vprašanje na založnika **Teodorja Korna,** krova in kleparskega
mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strelovođi, kleparska in
krovska dela iz različnega blaga. 1349 24-4

SLIVOVKA
tropinovec
kranjski brinjevec

875 104-24

Odlikovano
v Parizu.

se dobi v sodih od 60 litrov
naprej po prav primerni ceni
v zanesljivi kakovosti v

**veležganjarni in
rektifikarni sadja**

M. Rosner & Co.,
Ljubljana,
Spod. Šiška, poleg Kosler-
jeve pivovarne.

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Žalec in Laško

== priporoča svoje izborno pivo. — Specialiteta: „Salvator“ (črno pivo a la monakovsko). ==

Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

== Pošiljave na dom sprejema restavracija „Narodnega Doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.) ==

Velika serijska prodaja! 60% nižje cene
 pri vseh poletnih predmetih,
 kakor tudi: batist za dame, platnina, kostumi iz svitega blaga, pique in
 platnena krila, dalje bluze s čipkami in iz batista, lister za gospode in dečke
 ter perilno blago za obleke kakor tudi blago za lahne poletne obleke.

„Angleško skladišče oblek“

O. BERNATOVIČ

1326 26

Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Pozor!

Priporočam preč. duhovščini in
 slav. občinstvu svojo ogromno
 zalogo umetno izdelanih

Pozor!

nagrobni spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in be-
 lega kararskega, kraškega in več drugih marmor-
 jev; prevzemam in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa
 umetna oerkevna in stavbinska dela. Preskrbujem
 slike za na spomenike po jako nizki ceni. Imam
 v zalogi nagrobne okvire.

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne
 spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem

856 24-13

Ignacij Čamernik, kamnosek
 v Ljubljani, Komenskega ulice šte. 26.

„CROATIA“

je edina hrvaška zavarovalnica osnovana od občine
 svobodnega in kr. glavnega mesta Zagreba.

„CROATIA“ osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje
 vrste (hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd.) ter premičnine (kakor hišno opravo,
 gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd.) po jako ugodnih
 pogojih in nizkih cenah. — Vsa pojasnila daje: 1395 32-6

Glavni zastop „Croatie“ v Ljubljani, Kongresni trg 15.
 (Za vsa večja mesta na deželi se iščejo zastopniki.)

Seb. Unterhuber

Ustanovljeno 1870 lastnik Fr. Benque Telefon šte. 237.

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 73

nasproti topničarski vojašnici 1566 (10-2)

tovarna cementa v Weissenbachu, tovarna ce-
 mentnih izdelkov in umetnih kamnov, podjetje
 za betonske naprave in naprave vodnjakov

priporoča se v izvršitev vseh kamnoseških del in umet-
 nega kamenja (v različnih imitacijah), kakor posamezne dele za fa-
 sade, balkone; grobne spomenike itd.; stopnice po na-
 ročilu narejene z železno sestavo; cementne cevi (rore) z vloženo
 žično pletenino za popravo vodotokov itd.; plošče iz cementa
 (Metallique), preproste in z raznimi vzorci za tlak po cerkvah, hišah, hod-
 nikih, kuhinjah, trotoarjih itd. — Prevzete betonskih naprav in vodnjakov
 na podlagi posebnega patenta. — Portlandcement in Romancement iz
 Weissenbacha. — Proračuni zastop in poštne prosto.

Revma

Nevralgije, kožne bolezni in
 rane, chron. Morbus Brightii

Protin!

ohromelosti in pri različnih
 :: ženskih boleznih ::

Ischias

Izborni zdravilstveni vspehi

Krapina-Toplice

termalno zdravilišče
 vspešno zdravi, s thermal. pitno vodo
 Hrvatsko (Hrvatska Švica).

Priznana od avtoritet, izborna, zdravilno in izredno učinkujoče
 termalno zdravilno kopališče 38 do 44° C, z največjim termalno-
 kopalnim bazenom v Evropi. 765 20-17

Zdravilišče s stanovanji, naj-
 popolnejši higieniški kom-
 fort. Izborni restavrant in ka-
 varna. Cene zmerne; čitalnice
 in konverzac. dvorane. Dvigalo,
 pokrito sprehajališče. Krasni
 parki. Lepa žup. cerkev. Stalna
 zdraviliška godba. Igrišča, raz-
 vedrila itd. Avtomobili.

Vodni pritok in odtok 3800 lit. v minuti.
 Posebne marmor. kadne kopeli in tuši
 Sudariji (potilnice) edine te vrste. Otvor-
 jeno od 1. aprila do konca novembra
 Znižane cene do 1. junija in od 1. sept.
 Kopal. zdravnik dr. Ed. Mai. Klin. ma-
 saža, zdravilna gimnastika, elektriciteta.
 Prospekte in pojasnila daje
 kopališko ravnatelj. Krapina-
 Toplice na Hrvatskem.

Od postaje „Rogaška“ lokalne
 želez. Grobelno-Rogatec, od-
 cepek (Dunaj-Trst) 2 uri. Po-
 staja Zabok-Krapina-Toplice
 (Čakatura-Zagreb) 1 uro. Na
 obeh postajah poštni in zasebni
 vozovi. Zasebni avtomobili. Na-
 ročila pri kopel. ravnateljstvu na
 postaji Zabok-Krapina-Toplice,
 Rogatec in Poljčane.

I. južnoštajerska kamnoseška

Industrijska družba Celje

Novo ulice šte. 11.

1044 26-1

Lastniki: Robert Diehl, Ant. Kolenc, Fr. Strupi.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom. Podobarski
 atelije. Izvrševanje vseh stavbenih del kakor: stopnic, podbojev, fasad, nastavkov
 itd. iz različnih kamenov in oementa.

Špeciialna delavnica in podobarski atelije za umetna oer-
 kvena dela kakor: altarjev, prižnic, obhajilnih miz, krstnih in kropilnih
 kamnov itd.

Tlakovanje cerkva, dvoran, in hodnikov s kamnanim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje

pohištenih plošč iz
 različnih ter najbolj
 idočih marmornih
 vrst v vseh oblikah

Mnogobrojna za-
 loga grobnih
 spomenikov

iz različnih
 marmornih vrst
 granitov in sijenitov
 po raznovrstnih
 arziab in po
 najnižjih cenah.

II Naprava II
 sidanih ali betoni-
 ranih rodbinskih
 rakov (grobšč)

Popravljanja
 spomenikov ter
 izdelavanja napisov
 v iste

Brušenje, poliranje
 in struganje kamna
 s stroji

Strokovno
 dovršene risbe in
 načrte kakor tudi
 proračune na zahte-
 vanje brezplačno

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz

Ljubljane čez Antwerpen v New York

je proga

rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih: „Finland“, „Kronland“,
 „Vaderland“, „Zeeland“ in „Samland“, kateri
 vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo
 med Antwerpenom in New Yorkom, so snažnost,
 izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice, po
 novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb,
 za vsakega potnika sminetnega pomena, in
 traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na
 mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je
 izdatno cenejša kakor na New York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej šte. 26, od juž-
 noga kolodvora na levo pred znano gostilno pri
 „Starem tiskarju“. 320 46-27

Ustanovljeno l. 1842.

Slikarja napisov

Stavb. in pohištena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih
 barv v tubah za akadem. slikarje.

Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptolri

Telefon 154.

Delavnica:

Miklošičeva cesta št. 6

Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno l. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, sli-
 karje in zidarje, štedilnega mazila
 za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa
 v najino stroko spadajoče delo v mestu
 in na deželi kot priznane rečno in fino
 po najnižjih cenah.

765 52-20

Podružnica
 v Spljetu.

Delniška glavnica 1
 11 K 2.000.000. 11

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje od dne vloge po

4 1/2 %

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu.

Podružnica
 v Celovcu.

1 Rezervni fond 1
 11 K 200.000. 11

organista in cerkvenika

v Tunioh pri Kamniku. Dohodki 600 K. Nastopi se precej.

Župni urad v Tunioh,
dne 30. junija 1908.

M. Kralj, župnik.

Lepa zračna

661 17

stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgrajenih hišah na **Predovičevem selu** poleg Ljubljane. — Več se izve pri **E. Predoviču, Ambröžev trg 7, v Ljubljani.**

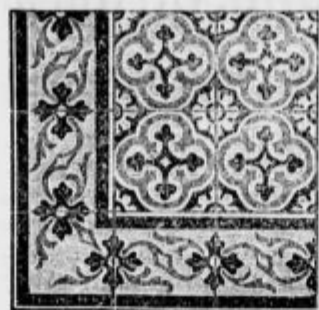

Z električnim obratom urejena tvornica
G. Skrbić

143 Zagreb 43-7
Ilica št. 40

priporoča

svoje slovite solidne in cene **žaluzije**, lesene, tkane in platnene **rolete**, železne in lesene **zavornice** za izlozbe in prodajalne ter prosi, naj se tej solidni tvornici izvoli nakloniti največje zaupanje. Ceniki in proračuni zastoj.

Andrej Zajec

cementarna

na Pešati, pošta Dol pri Ljubljani

Prečast. cerkvenim predstojništvom, zasebnikom in podjetnikom priporočam kot najcenejši, a elegantni tlak za cerkve, šole, zakristije, veže, kuhinje in hodnike krasne — **mozaične plošče** v raznih barvah in okus. uzorci.

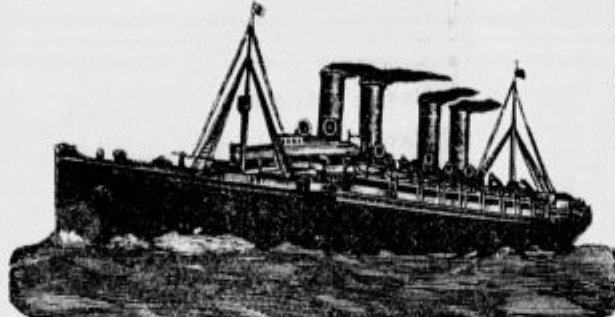
Izdelujem tudi raznovrstne **stopnice, podboje, krasne križe** poljubne velikosti za na pokopališča **grobne spomenike in okvirje**, brušene in polirane kot marmor. — Slavnim cestnim odborom in zasebnikom nudim

cementne cevi (6—40 cm svetlobe) za kanale in vodovode (zlasti šestcentimeterske, namesto dragih železnih in malo trpežnih lesenih cevij), **milnje kamne, koriga za živino in drugo cementno blago.**

Ceniki in vzorci na zahtevo.

692 16

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“

iz
Bremena
New-York

s cesarskimi brzoparniki
Kaiser Wilhelm II.
Kronprinz Wilhelm,
Kaiser Wilhelm d.
Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gorl navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v **Ljubljani edino-le** pri

2-86 27

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. Vsa potovanja se ti kajocha pojasnila točno in brezplačno. Postrežba pošena rečna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimore** in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Zolatarstvo in podobarstvo.

Slavnemu občinstvu, osobito pa velečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom vljudno naznanjava, da vsa pod terdho 318 44-2

Götzl ml. & Lebar

ustanovila kiparsko (podobarsko) obrt ter izdelovanje oltarjev v Ljubljani, Turjaški trg št. 1.

Priporočava se torej za vsa ta strokovna dela ter pošiljava razne načrte brezplačno na vpogled. — Izvrševala bodeva vsako izročeno delo vestno, umetniško, rečno in po smernih cenah.

Priznalna pisma so na razpolago. V salogi bodo vedno razna razpela in okvirji za cerkvene in druge podobe.

Z odličnim spoštovanjem

Götzl ml. & Lebar
pozlatarstvo in podobarstvo.

Najboljše zaloge in najrazno-

2005 44-2 vrstnejše izbire
klavirjev in harmonijev ima
Alojzij Kracmer

Izdelovalec klavirjev in sodne zapriseženi zvedeneo

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 4.

Vedno so v zalogi pregrani pa brezhbitni klavirji. Prevzamem ubiranje in popravljanje vseh sistemov. Glavno zastopstvo dvornih firm L. Bösendorfer na Dunaju, Gebrüder Stingl na Dunaju, August Förster v Lößau, Th. Mannborg v Lipskem. Za vsak pri meni kupljen klavir docela jamčim. — Najnižja izposojevalnina. — Delna plačila.

Ivan Terdan

pleskarstvo

Ljubljana, Vegove ulice št. 8

se priporoča slavnemu p. n. občinstvu v izvršitev vseh v pleskarsko obrt spadajočih del, kakor tudi slikarskih, napisnih in dekoracijskih del.

Posebno se še priporoča za cenjena naročila za stavbeno in pohištveno pleskarstvo. 2467 44-14

Ustanovljena leta 1882.

Telefon št. 185

Ustanovljena leta 1882.
Pošne hranilnice račun št. 828.405.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18

je imela koncem leta 1907 denarnega prometa . . . K 59,197.246*20
upravnega premuženja . . . K 12,888.795*43

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1907 . . . K 17,434.933*24.
Posojuje na zemljišča po 5 1/4% x 1 1/2% na amortizacijo ali pa po 5 1/4% brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

201

organista in cerkvenika

v Ribnem pri Bledu. Prednost imajo oženjeni in rokodelci. Nastop 1. septembra.

Poletno stanovanje

v Medvodah se odda. Polzve se pri gospej **Jožefini Jarc** v Ljubljani, Filipov dvorec, Francovo nabrežje, 1. nadstropje, ali pa v Medvodah hišna št. 9. 1554 3-3

Singerjevi šivalni stroji

kupujejo naj se le v naših trgovinah, ki se poznajo po tem znaku, 693 32

Ne dajte se zapeljati po reklamah, ki ima edini namen, prodati že rabljene stroje ali take drugih tvrdk, zlorabeče ime **Singer**, kajti naših šivalnih strojev ne oddajamo p ekupovalcem, marveč jih občinstvu naravnost prodajamo.

Singer Co., akc. družba za šiv. stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Najcenejšo dežnike in solnčnike

domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR

v Ljubljani

Pred škofijo št. 19. — Stari trg št. 4.
Prešernove ulice št. 4. 10-10-10

Popravila točno in ceno.

Krasne BLUZE

največja izbira v sviti in v drugem modernem
blagorodu po mest. 11-11-11

Vsakovrstna
KRILA, PERILO in OTROČJE
OBLEKCE
po najnižih cenah.
M. KRISTOVIČ poroč. BUČAR
Ljubljana, Stari trg št. 28. 11-11-11

Zahtevajte brezplačno dopisilitev mojega flust, cenika z nad 1000 slikami. — Jamstvo več let. Vsako nepopolno blago se vzame nazaj za popolni znesek. Slika 1/2, nav. velikosti.

Št. 365
srebrna dam-ska remont. gl 3-50

Št. 322
srebrna moška remont. 3-50

Št. 337
srebrna s sidro 15 kamnov 5-11-11
dvojni plašč 6-50

Št. 341, srebrna s sidro dvojni plašč 15 kamnov, posebno močna 7-8-50

Anton Kiffmann,

največja tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Izvoz v vse dežele. Maribor L. 5., stajersko.

Založnik c. kr. avstr. državnih uradnikov.

Klobuke, cilindre in čepice
v najnovejših faconah in v velikih izberah
priporoča 112 52-28

Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Izvršuje vse
: bančne :
: posle. :

1246 52-7

J.C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice.
Banka in menjalnica.
Manufakturna trgovina na debelo in drobno.

: **Zaloga** :
vseh vrst
sukna, platna ter
manufakturnega
: blaga. :

VZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

Kongresni trg 19 — registrovana zadruga z omejenim poroštvom — Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure **po 4³/₄ 0** to je: daje za 200 kron 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Rentni davek plača hranilnica sama. — Najsigurnejša prilika za štedenje!

949 52-1

Kanonik A. Kalan l. r., predsednik.

Kanonik J. Sušnik l. r., podpredsednik.

Hiša

z lepim sadnim vrtom,
št. 62 v St. Vidu nad
Ljubljano, po d. pri
Ščurku je na pro-
daj. Poizve se pri
L. Štrukelj v St. Vidu
št. 48. 1576 (2-2)

Franja Suhadolc, Ljubljana, Rimska cesta 9

si usoja naznaniti preč. cerkvenim predstojništvom in slav. p. n. občinstvu, da izdeluje po najnižjih cenah

cerkvene paramente

zastave, bandera, trakove, velume, štole, altarne prte.

1352 10-6

Starbene, umetne in konstruk-
cijske ključavničarstvo.
Hidraulične vidre in sesalke

Josip Weibl
J. Spreitzer-ja nasl.
LJUBLJANA, Slomškova ulica 4.

priloga se glavnemu občinstvu in prečastni duhovščini v izdelovanje vseh v te stroke spa-
dajočih predmetov: žične emreže na strop, obhajilne mize, ograje za mirodvoru
obmejne emreže, večna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, stroje-
vode, železna okna, železne stole itd.
Specialiteta: valjasti nastori in solnčne plachte po najnovjšem sistemu s samodejnimi
operami brase vijakov.

Izvolite pisati po
vzorci!

Modno blago

volneno in perilno, za dame in gospode,
platno, damast, prti, brisače, blago za srajce,
celo platno ali bombaževina, stalno barvni
cefir prekrasnih modnih vzorcev za
srajce, obleke itd., itd. lezajam-
čene kakovosti priporoča izvozna trgovina
lanenega in modnega blaga

V. J. Havliček in brat
v Poděbradích, Česko.

Mnogo priznalic. Naročila v ceni nad 15 K
pošljamo poštne prosto. Zavoj 40 m peril-
nih ostankov proti vpslatvi 18 K. 528 20-19

5000 ur zastoj.

Cenik pošljem vsakomur
brezplačno in pošt. prosto.

Rosk. pat. 3'—	Kron budilka . . 2-40	Kron
srebr. ros. 6'—	svetleča . . 3'—	ura z nihala. 7'—
želez. 7'—	z bitij n. zv. 5'—	z bitij n. zv. 9'—
srebr. dvoj. 8'—	kuhinjska . 3'—	z budilko 10'—
		z godbo 12'—

Izvirne Omega, Schaffhausen, Glashütte, Helios,
Amalfi, c. kr. preizk. od K 13, kakor tudi zlatnina in
srebrnina po izv. tov. cenah. 3letno jamstvo. Zamena
ali denar nazaj.

Max Böhm, Dunaj IV., Margaretenstr. 27/28, v
lastni hiši.
Zapriseženi cenilec in veščak. — Največja in najstarejša
tvrdka. — Ustanov. 1840. — 5000 slik v katalogu zastoj
1300 in franko.

Žaga Deghenghi
Ljubljana

:: kupuje ::

:: smrekove in ::
hrastove hlode

franko drž. kolodvor
:: Ljubljana. ::

Ponudbe naj se pošiljajo:

Parna žaga Deghenghi
Ljubljana.

2157

42

== Velika ==
zaloga oblek

za gospode in dečke.

Stalne, na vsakem
predmetu označene
cene.

A. Kunc, Ljubljana, Dvorni trg št. 3.

Priznано najboljša

:: delavnica ::

za izdelovanje oblek

:: po meri. ::

Velika zaloga doma-
čega in pristno an-
:: gleškega blaga. ::

Putniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Hmetza
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Kamovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

Istotam sprejmejo se dobri in zanesljivi
zastopniki.

Podružnica v Brnu.

OSREDNJA BANKA

Vloge na knjižice in račun 4% in 4¹/₂%.
Kupovanje in prodaja vredn. papirjev.
Uprava in čuvstva zaloge brezplačno.

Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na
4% in 1¹/₂%, upravne pristojbine. **Financiranje javnih podjetij.** Emisija lastnih 4% ban-
kovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavcije.

ČESKIH HRANILNIC
(Ustřední banka českých spořitelén)

Podružnica: DUNAJ,
I., Wipplingerstr. 22.

Del. kap. 7.000.000.—
Telegrami: „Sporobanka“.
Depoziranje kavcij in
vadij raznih vrst.
Eskont menije samo
denarnih zavodov.
Bankovne informacije
in svete brezplačno.

zidarske strojne opeke,
zarezanе strešnike (sistem Marzola)

(za privezanje ali pribitje na late, torej popolnoma varne proti nevihti.

Portland-cement najboljše vrste,
peči, štedilniki in drugi stavb. material.

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana.